

MAGYARI

Nagys Ramaszetter Róbert úrnak
HUNGARIA Diszter 1—2. BUDAPEST

Igazgató és felelőszerkesztő: **dr Paál Árpád**

Laptulajdonos: **SZENT LASZLÓ NYOMDA R.-T.**
Törv. szám: Tr. B. 11/11. Jun. 1938.

Főmunkatárs: **dr Gyárfás Elemér**

II. Károly király az udvari vadászatról visszatért a fővárosba

Mihály nagyvajda különösen kitüntette magát ügyességével a vadászatokon

Temesvár. Saját tud. Kedden reggel folytatott a temesvári királyi vadászatok. Őfelsége a király, Mihály nagyvajda és Pál jugoszláv régensherceg és a magasrangú meghívott vendégek kedden a hidasligeti erdőben vadásztak. A keddi vadászat, amelynek eredménye 1500 fácán, 400 nyul, 3 róka és 65 különböző vad volt, ismét különösen kitűnt ügyességével Mihály nagyvajda.

A királyi vadászat kedden este ért véget.

II. Károly király és Mihály nagyvajda este a vadászat végeztével Bucurestibe indultak, míg Pál jugoszláv régensherceg Versecen át tért haza Belgrádba.

Bucuresti. Saját tud. Őfelsége a király és Mihály nagyvajda szerdán délben érkeztek meg Bucurestibe a mogosioianai pályaudvarra. Gépkocsijuk negyed egy órákor robogott be a királyi palotába.

Megállapodás jött létre a német népcsoportnak a Nemzeti Ujjászületési Frontban való részvételéről

A németek testületileg külön elhelyezkedést kapnak az országos politikai szervezetben

Bucuresti. Saját tud. Armand Calinescu belügyminiszter kedden kihallgatáson fogadta Silviu Dragomir kisebbségi kormánybiztos és Hans Hedrichet, a németek megbízottját. A tárgyalások eredményeként elhatározták a romániai németeknek a Nemzeti Ujjászületési Frontjába való beiratkozását, az alábbi megállapodás feltételei szerint:

Tekintettel a Nemzeti Ujjászületési Frontjának létesítéséről szóló törvényre és ennek végrehajtási utasítására, valamint a kisebbségekre vonatkozó augusztus 4-iki rendeletre és minisztertanácsi jegyzőkönyvre, megállapodtunk a következőkben:

1. A román honos németek testületileg belépnek a Nemzeti Ujjászületési Frontjába. A vegyes lakosságú városokban és falvakban külön német szekciók létesítenek. Ezeket a szekciókat hat tag képviseli a legfőbb nem-

zeti tanácsban és egy a direktórátságban. A bírkárságok hivatalaiba megfelelő számú német hivatalnokokat is fognak kinevezni.

2. A román honos németeknek minden szakmai szervezete testületileg bekereteződik az érvényben levő törvények által előírt különböző szakmai szervezetekbe, amelyek aztán eljárnak a szakmai érdekek védelmében, megfelelő képviselőt biztosítva a németeknek a vezető fórumoknál.

3. A politikai megnyilatkozásokon kívül, amelyek mind a Nemzeti Ujjászületési Frontja keretén belül történnek, a román honos németek külön szervezetet létesítenek kulturális, gazdasági és társadalmi rendeltetésűen.

Bucuresti, 1939. január 10.
Fritz Fabricius nevében és meghatalmazásából: Hans Hedrich

A magyar népcsoporttal is fojnyak a tárgyalások

Bucurestiből jelentik: A fővárosi lapok most, szerdán megjelent számaikban közlik, hogy a kolozsvári királyi helytartóság palotájában Dragomir Silviu kisebbségügyi kormánybiztos és Hodor Viktor tartományi államtitkár az erdélyi magyar egyházak püspökeivel s Bánffy Miklós gróffal és Szász Pál gazdasági egyleti elnökkel tárgyalásokat kezdett a kisebbségi magyarságnak a Nemzeti Ujjászületési Frontba való bekapcsolódásáról. A tárgyalások folytatását péntekig elhalasztották. Feltűnést keltett, hogy a volt magyarpárti vezetőket Dragomir kormánybiztos nem vonta be a tárgyalásokba s éppen ezért kellő megállapodások nem is történhettek. Dragomir kormánybiztos szerdán kihallgatáson jelent meg Calinescu belügyminiszternél s ez alkalommal a tárgya-

lások továbbfolytatásának irányelvei kerültek szóba. Értesülésünk szerint Bánffy Miklós gróf a volt magyarpárt elnökével, Bethlen György gróffal tudatta a tárgyalások megkezdését s éppen ezért Bethlen György el is halasztotta Bucurestibe való utazását, nehogy olyan látszat támadjon, mintha a magyarság két vonalon folytatná a tárgyalásokat. Ellenben Bethlen György fölkérte a magyarság Bucurestiben tartózkodó képviselőjét, dr Willer Józsefet, hogy jöjjön el Kolozsvárra s eddigi tárgyalási eredményei közlésével vegyen részt a pénteken folytatandó tárgyalásokban. Bethlen György gróf majd e tárgyalások további fejleményeihez képest fog Bucurestiben a befejező megállapodások végett a kormányköröknél jelentkezni.

Régi gondok az új esztendőben

(S. I.) — Az új esztendő mindig mérlegelésre és elmélkedésre serkent. A kínaiak az óesztendő utolsó napján kifizetik minden adósságukat, hogy gondok nélkül léphessenek át az újba. Nekünk meg kell elégednünk azzal, hogy az új évnek a küszöbén számbavesszük azokat a feladatokat, melyeket az elmúlt esztendőben nem tudtunk megoldani.

Ezt teszik azok a lapjaink is, melyek a legfőbb gondjukká az erdélyi magyar nép igazi gazdasági gondjait tették. Kevés ilyen lapunk van, ez a néhány ezért megérdemli a figyelmet és az érdeklődést.

A „Szövetkezeti Értesítő” ujévi száma több bűzdítő cikkben foglalkozik a tőkegyűjtés nagy nemzeti problémájával. Ugyanezt teszi „Az Iparos” c. aradi szaklap, mely szívósan és következetesen munkálkodik a nagy számú magyar iparosság szövetkezeti megszervezésén. Ez a legnagyobb problémája a „Szövetkezés” c. közlönyünknek is az új esztendőben, miután a régiben is a legfőbb célja az volt, hogy a Hangya szövetkezetek saját tőkéit minél jobban megszorítsa.

Nincsen gazdasági indok és gyakorlati tapasztalat, amit ezek a kicsiny, de annál nagyobb jelentőségű lapok e cél érdekében fel ne hoznának. Nincsen módszer vagy rendszer a világon, melyet példaképpen fel ne hoznának arra, hogy a sok kisembernek megtakarított fillérjei miképpen nőnek össze hatalmas nemzeti vagyonná és a nemzeti gazdaságnak jólétét fokozó pótolhatatlan eszközzé. Hosszú évek óta folytatják a meggyőzésnek és felvilágosításnak ezt a munkáját, de maguk sem titkolják, hogy igen kicsiny eredménnyel. Ha fel is hoznak olykor egy-egy lelkesítő szép példát, hogy ennél vagy amannál a szövetkezetnél a vezetők kitartása és a tagok megértése milyen jelentős tőkét hozott össze, e tőkék pedig mekkora hatással voltak a környék gazdasági életére, maguk is nagyon jól tudják, hogy e gyér és elszórt eredmények tűnő cseppek, — nem a tengerben, — hanem a sivatagban, melyet termékenyvé kellene tenniük.

A tőkegyűjtés valóban nagy, talán a legnagyobb nemzet-gazdasági feladat, akár a magánosok üzleti vállalkozásain keresztül történik, akár pedig szövetkezeti uton. Az is bizonyos, hogy a tőkegyűjtésnek legfontosabb módszere a takarékoskodás. Különösen akkor, ha a takarékoskodás szelleme általános, gyümölcseit pedig megbízható nemzeti szervek kezelik és irányítják.

A kérdés csak az, mennyire van módja a nép széles tömegeinek a takarékoskodásra. Van-e gondalkodásának vagy ipari munkásságának elég feleslege ahhoz, hogy annak gyümölcseit az általános takarékoskodás mozgatható és irányítható nemzeti köztőkévé tehesse.

Az „Universul” egyik közlelbi számában Corteanu ismert agrár-szociológus abban látja a falu fejlődésének egyik legnagyobb akadályát, hogy a falvak alig fogyasztanak valamit. A nép igénytelen, megelégszik azzal, amit maga tud előállítani, ipari cikkeket csak a legszükségesebb mértékben vásárol, aminek a következménye: nincsen meg az éltető, pezsdítő gazdasági forgalom a falu és a város kö-

Puhlmann-Thee **Konjogést**

gyorsan enyhíti a legerősebb

Gyermekek részére is.

Minden gyógyszerárban kapható.

A 125 gr. eredeti csomagolású ára 144 lél.

Lerakat: „DIGITALIS”, Orasie, Abt. 847 A.

zött, így nem jut elég pénz a faluba, aminek folytán a falunak sincsen módja arra, hogy a városban vásároljon és ezzel a város ipari fejlődését fellendítse.

Nagyjában ugyanez a helyzet az erdélyi magyar faluban is.

Ennek a helyzetnek nagyrészt általános európai okai vannak, melyek sokszor a világ-gazdasági helyzetben lelik magyarázatukat. Ennek a helyzetnek a folyománya az, hogy a nyugati, városokban élő iparosodott népek a kelet-európai népek mezőgazdasági termelését nem foglalkoztatják oly mértékben, amennyit földjük és termelőröik megérdemelnének.

Tisztában kell lennünk ugyanis azzal, hogy falusi kultúrát, a falusi élet színvonalának emelkedését, gazdálkodásának fokozását csak az teremtheti meg, amit közgazdasági nyelven konjunkturának szoktak nevezni. Hosszú és egyre fokozódó konjunktúra szükséges ahhoz, hogy egész országok mezőgazdasága emelkedhessen, a termelés pedig belterjesebb módszerekre rendezhessék be.

Az angol piac fogyasztóképeségének múlt századi rohamos, szüntelenül fokozódó, szinte türelmetlen emelkedése nélkül sohasem jutott volna a dán falusi gazdálkodás arra a színvonalra, ahol ma áll. A dán népfőiskola, a dán központi szövetségi gazdálkodás, a dán falunak egész nagy műveltsége és jóléte mind csak következmény. A mérnök munkájához hasonlatos, mely a rohanó vizet turbinába kényszeríti. Olyan mérnök azonban még nem született meg, aki hőseges víz és elégséges esés nélkül turbinákat tudna hajtani, — csupán szavakkal és jótanácsokkal.

Mindebből tehát az következne, hogy a magyar falu sorsán semmit sem segít a sok szép szó és igyekezet, melyet hosszú évek óta ennek a fájó kérdésnek szentelünk?

A magyar és általában az erdélyi falu sorsán, küzködő gazdasági helyzetén csak egyféleképpen lehet ma segíteni. Legalább valamennyire.

Mezőgazdasági konjunkturát teremteni a számára mi nem tudunk. Ez csak akkor követ-

kez. majd be, ha a nemzetközi helyzet odafejlődik, hogy az éhes nyugati piacok és a kényszerű tétlenségre ítélt keleti mezőgazdasági termelés között rohamossá és így közvetlenebbé lesz az áruk forgalma. Lehet, hogy ez az időpont már nincsen nagyon messze.

Addig is, míg ez bekövetkezik csak egyféleképpen lehet az erdélyi falu sorsát emelni: az értékesítésnek minél tökéletesebb és közvetlenebb megszervezésével. Mulasztás minden pere, amit mezőgazdasági szerveink nem fordítanak annak a kimutatására és megállapítására, hogy az erdélyi falu mezőgazdasági termékei milyen uton, hány közvetítőnek a kezén keresztül és mekkora veszteséggel, illetve nyereséggel jutnak el a belső fogyasztáshoz és azon túl a külföldi piacokra.

Bár csodálatosképpen erről a mindennél fontosabb kérdéstről semmi komoly és megbízható adat nem áll a közírás rendelkezésére, gyakorlati és elméleti szakemberek elszört megjegyzései és megállapításai eléggé világosan mutatják, hogy ez az út sokszor hihetetlenül hosszú és tekervényes, az értékek pedig, melyek e szervezetlenség következtében elkalóznak, a piaci árnak olykor a felét is elérik. Számítalan nyugati példa pedig azt mutatja, hogy az értékesítés 10—12 százalékos közvetítői nyereség mellett is lehetséges, még olyankor is, amikor idegen országokba irányul.

Ennél nagyobb problémája nincsen az erdélyi magyar falunak. Mivelhogy pedig végső fokozaton az egész erdélyi magyar élet a falun

alapul és épül fel, a falu fizetőképeségétől függ az iparos munkájának gyümölcse, azon mulik a magyar ügyvédnek és orvosnak megélhetése, mindezeket keresztül pedig abból táplálkozik a magyar iskola és a magyar írás, egy szóval az egész erdélyi magyar szellemi és gazdasági kultúra, — nyilvánvaló, hogy ebben a mai helyzetben minden figyelmet az értékesítés közérdekű megszervezésére és megjavítására kell fordítani. Ezt annál is inkább meg kell tenni, mert minden közérdekű értékesítő szerv középosztályú magyar embernek ad becsületet megélhetést. Annál többnek, minél általánosabb és sűrűbb. Ez pedig már nem falukutatás és nem társadalomkutatás, hanem közvetlenül faluépítés és társadalomépítés.

Ha lesz sok komoly és eredményes értékesítő szervünk, amilyenek például a tejfeldolgozó üzemek és ezek ki fognak terjedni minden fontosabb mezőgazdasági termékre, elsősorban a magfélékre és az állatokra, úgy abból a sok száz millióból, amit ma mások vágnak zsebre, néhány száz millió visszajut a faluba: akkor lesz a falusi gazdának és lesz a gazdából élő iparosnak is olyan feleslege, amellyel nemcsak szórványosan imitt-amott, hanem mindeütt résztvehet majd a különböző takarékosági és tőkegyűjtési mozgalmakban. Nem lesznek tehát pusztába kiáltott szavak e mozgalmak lelkes felhívásai abból az egyszerű okból, mert akkor a falu nem lesz már többé az a pusztaság, amilyenek ma kitűnő gazdasági szakemberek jellemzik.

Ujrendelet törvény a szakmai egyesületek feloszlásáról

A jogiszemélyekre előirt véleményezés nélkül is a minisztertanács a feloszlást kimondhatja feltűnő szabálytalanságok esetében

Bucuresti. Saját tud. Az országos hivatalos közlönyben kihirdették azt a rendelet törvényt, amelynek értelmében a szakmai, kereskedelmi, vagy ipari egyesületek (Asociatiuni) feloszlathatók, a jogi személyek legfőbb bizottságának véleményezése nélkül is, a következő esetekben:

1. Ha szabálytalanul működtek, különösen, ha nem tartanak évi közgyűlést, a jogiszemélyekről szóló törvény előírásai és saját alapsza-

bályaik által előirt formák betartásával.

2. Ha a vezetőségükben olyan egyének vannak, akiket becsületen tényekért elítéltek.

3. Ha létesülésük a jogiszemélyekről szóló törvény előírásának tiszteletben nem tartásával történt.

Ha nincs a hatóságok által ismert székháza. A feloszlást minisztertanácsai jegyzőkönyvel, a nemzetgazdasági miniszter indokolt jelentése alapján történik.

Az állhatatos férfi

Írta: Fekete Szűcs Teréz

Balogh Miklós megrögzött agglagény volt s arról a mondásáról volt híres a környéken, hogy nincs az az angyalarcú nő, akit ő feleségül vegyen. Legalább is minden barátjának ezt mondta s lassanként annyira beleidegződött az a monda s környékbeliébe, hogy amikor egy-egy este leny vagy házbálon megjelent s még mindig sugár, elegans alakja feltűnt valamelyik leányos mamának, a háziasszony lemondólag intett:

— Hagyd csak, kedvesem, nem érdemes rá az időt vesztegetni. Mert nincs az az angyalarcú nő, akit feleségül venne.

Hova-tovább minden leányos mama belenyugodott a változhatatlamba, hogy nem lehet Balognak az anyósa és nem szólíthatja a környék leggazdagabb földesurát „vőmurem”-nak. Pedig nem is volt még öreg legény. Negyvenkét éves volt csak. Még mindig délceg, pompás férfi-példány, nem is nézett ki többnek harminckét esztendősnél. Nem tudta senki, miért a nagy idegenkedés a nőkkel szemben. Talán már ő sem emlékezett az első csalódásra. Húsz éve volt már annak, amikor a nagy csalódás érte. Akkoriban erősen udvarolt egy fiatal leánynak, aki úgy mutatta, hogy erősen szerelmes belé, de az első házasságuk sikerült pár óra alatt, egy bái éjszakán teljesen elhódítania tőle. A tiszti még azon éjszakán megkérte a leány kezét s két hónap múlva már nászútra mentek valahová Olaszországba. Az, hogy Balogh is a világon van és hogy elgérkezett neki, észébe sem jutott többé a leánynak. A nők kegyetlenek tudnak lenni, ha már új csillagjuk van, a régit teljesen mellőzik. Igaz, hogy ebben a férfiak sem kivételek. Balogh

a leányt lassan elfeledte, de a kurtán-furcsán való elbánás, lelkének ez a mély sebe, sohasem gyógyult be többé. Nem gyűlölte ugyan a szépneműt, de meg volt róla gyűződve, hogy soha nem fog megnősülni. Nem is szeretett társaságba járni; ha szép idő volt, télen-nyáron az erdőt bújta; ha nem lehetett kimenni a rossz idő miatt, akkor a könyveket lapozgatta naphosszat annyira, hogy néha még ebédelni is elfelejtett. Szívének minden rejtett melegét a természetre s az értékes, sokatérő könyvekre pazarolta.

Egy szép verőfényes szeptemberi napon már hajnal előtt felkelt és elindult az erdő felé. Az őz halálvidéke látzott már a fákon, bokrokon, minden fűszálon. Az erdő megkövült csendjében nem hallatszott más neszt, mint a bibor-szerű falevelek halk zörrenése. Felhők pókhálói úsztak az égen, a nap sugárkévéként sütött le egy-egy lombnyíláson és bearayozta a holdokló faleveleket. A haldoló erdő tiszta csendjében egyszer csak egy éles női sikoltást hallott Balogh Miklós. Meglepetésében el is felejtette, hogy keze a nőket és gyors léptekkel indult a hang irányában... Szélvonta a lombátort s meglepetésében földbegyökerezett a lába... Fiatal nő állt egyik fa alatt halálsápadtan és mereven nézte a földet. Lábatnál egy virágcsokor hevert, melyet úgylátszik, ijedtében ejtett le. Balogh bátoriatlanul megszólította:

— Valami baja történt, kisasszony?...

Az majdnem újra elsikította magát, úgy meglepődött, de aztán mégis összeszedve minden erejét, reszkető hangon megszólalt:

— Istenkém, úgy megijedtem. Egy nagy kígyó csúszott el a lábam mellett, még a szívverésem is elállt tőle.

— Nem kígyó. lehetett az, csak közönséges sikló, néha kirándulnak a tóból az erdőre — mondta Balogh. Majd atyáskodva folytatta:

— Lássa-lássa, minnek kóborol egyedül az erdőn, az nem fiatal leánynak való, erre vaddisznók is vannak ám!...

— Nem vagyok már leány — hangzott a felelet.

A férfinek feltűnt, hogy az asszonyka hangja szomorú volt és egyszerre kíváncsiság fogta el. Felemelte a leejtett virágcsokrot. (De igazán mondom, hogy semmi másért, mint pusztán kíváncsiságból...) Lehet, hogy azért is, mert a nő bársnyos fényű kék szeméit ijedt csodálkozással fűggesztette a férfira.

— Tehát asszony? — kérdezte a férfi

— Igen, özvegyasszony vagyok. Az uram már négy éve meghalt.

— Négy éve? — csodálkozott Balogh — hiszen még valósággal gyerekek néz ki. Hát olyan fiatalon ment férjhez?

— Húsz éves voltam s csak három évig élttem az urammal.

Balogh Miklós kiszámolta gyorsan, hogy ezertint a szép erdei tündér most huszonhét éves lehet.

— S hogyan került ebbe az erdőbe így egyedül most? — kérdezte. — Ha jól sejttem, nem a mi vidékünkön való, mert én itt ismerem jó pár meiröldnyire minden teremtet lelket.

— Nem, nem vagyok erre a környékre való. A fivérem itt az uradalomban erdőmérnök, most náia töltök egy hónapot, mert az orvosok magaslai levegőt ajánlottak. Szeretek az erdőbe barárogolni, virágot szedni, így kerültem ide, ahol ez az ostoba kígyó megijesztett.

— Sikló volt! — jegyezte meg mosolyogva a férfi.

— De már ideje is, hogy menjek — válaszolta zavartan az asszony és hirtelen kezét nyújtott a férfinek.

Baloghnak csak most jutott észébe a be-

Hodzsa sürgősen Svájcba utazott

Prágából jelentik: Hodzsa volt cseh miniszterelnök Svájcba utazott, ahol Lausanneban fog letelepedni. Hodzsa hirtelen utazását egészségi okokkal magyarázza.

Felülvizsgálják a részvénytársaságok és nagyvállalatok tőkekamat és személyzeti adózását

Bucuresti. Saját tud. A pénzügyminiszter rendelete értelmében az adóközegek megkezdik a részvénytársaságok és nagyvállalatok felülvizsgálását, tőke-kamat adó és a személyzeti adó ellenőrzése céljából. Meg fogják vizsgálni a törzskönyvek alapján, hogy a tőkekamat utáni adót pontosan befizették-e és ezt nyugtákkal kell igazolni.

Beterjesztette jelentését a Szamos-tartomány közigazgatási vezérfelügyelőség

Súlyos visszaélést állapított meg Szatmáron és Szamosujváron

Kolozsvárról jelentik: Joe Gherman dr., a Szamos-tartomány közigazgatási vezérfelügyelője hónapok óta vizsgálatot végzett a tartományhoz tartozó megyék pénzügyi gazdálkodására vonatkozólag, különös tekintettel az elmúlt kormányzások alatti állapotokra. Gherman dr. most terjesztette be vasikos beszámolóját Hanzu királyi helytartónak.

A legsúlyosabb esetet Szatmáron fedezte fel. Kiderült, hogy a város egyik volt polgármestere egy két és félmillió leit érő városi ingatlant bizonyos személyi ügyletekkel saját kezére játszotta. Az ingatlant azonnal visszaírták a városra s miután a bűnös mindent elrejtett a hatóságoknak, a büntügyi következményeket elkerülték.

Hasonló esetet fedeztek fel Szamosujváron s nagyszabású visszaéléseknek jött nyomára Szilágy megyében is.

Amint a Romania című lap írja, — rövid időn belül a kolozsvári városházán is vizsgálat indul, amelyet egy külön bizottság fog vezetni dr. Joe Ghermannal az élén.

mutatkozás és kérte az asszonyt, engedje meg, hogy elkísérhesse egy jó darabon, nehogy újra megijedjen az úton valamtól.

— Ó, nagyon köszönöm — hálálkodott a fiatalasszony — ez igazán jó lesz. Megkérni nem mertem volna erre, de nagyon jól esik, hogy felajánlotta.

Elindultak egymás mellett. Lassan, csendesen menedégéltek, nem szólt egyikük se semmit. Balognak minden idegszálát átjárta a különös érzés: asszony mellett menni, szorosan mellette s érezni a ruhájából, hajából kiáradó illatot. Egész nap az elmúlásról elmélkedett s most itt halad mellette az élet. Tavasz az őszben... nap-sugár a felhőben... Nem ismert magára többé... Pedig látott már sok fehérrépet, el-eljárógatott néha a szomszéd birtokosokhoz, ahol majdnem mindenütt van a háznál vagy kisasszony, vagy fiatalasszony, de ez valahogy más volt, mint a többiek. Ilyennek még úgy érezte, nem találkozott. Filigrán kis termete a legarányosabb, amit eddig látott s egész lényéből áradt a végtelen intelligencia. De valami névtelen szomorúság is. Szemeivel, a szép kék szemeivel meg úgy tudott nézni, hogy az ember hófehér, bárszonyos kezek simogatását érezte a nézés alatt...

Olyan nagyokat hallgattak, hogy egyszerre megérkeztek az erdőmérnök lakásához.

— Én tehát most elbucszom — szólt halkán a férfi s mintha valami szomorúság is bujkált volna a hangjában, míg ezt mondta. (Vagy csak az asszonynak rémlett úgy?)

— Nagyon köszönöm, hogy olyan kedves volt és megvédett a siklók ellen — szólt az asszony küssé kacér mosollyal. — Behívhatom egy csésze teára?

— Köszönöm, elfogadom!...

És Balogh, a környék hírhedt nőgyűlölője bement az első hívásra, egy csésze teára. (Nem is

lesz már a világból soha semmi, ha még ilyen sziklázó jellemnek is elég egy kék szempár és egy kedves mosoly ahhoz, hogy megváltoztassa elveit...)

— Nem is mondtad, kedves Géza, hogy ilyen kincset rejtgetsz a házában! — szólt Balogh évdőve az erdőmérnökhöz, aki nem tudta hirtelen, az ő szeme káprázik-e, vagy valami csoda történt-e, hogy Balogh az ő hugával együtt, mint jóismerős lép be. Csak a tréfás megjegyzésre tért magához és ugyanolyan hangon felelt vissza:

— De hiszen téged nem érdekelnek az efajta kincsek?... Minek mondtam volna hát?

Balogh elpirult a haja tövéig és zavarát az azal igyekezett elrejtetni, hogy a gazdaságra terelte a szót. Közben az asszony elkészítette a finom, illatos teát és nagyon kellemesen telt el az este. Balogh egész kilencig náluk maradt. A teázás gyakorta megismétlődött. Mindennapos éppen nem volt, de azért gyakran találkoztak és már elmúlt régen szeptember és Ilonka (így hívták az asszonyt) csak nem készült a hazautazásra. Már lassankint tél lett és ki is tavaszodott. Balogh napról-napra szerelmesebb lett, de nem tudta a döntő lépésre elhatározni magát. Mindig ott kellemetlenkedett egy hátsó gondolat a legszebb pillanatokban is, lesben állt a háta mögött még az első csoknál is és azt sugta a fülébe:

— Ne higj neki, el akarja vétetni magát veled, ennyi az egész. Ha elveszed, megbánod, akkor már nem lesz sem ilyen bájos, sem ilyen kedves. Veszekedős, házsártos lesz, mint a legtöbb asszony a környéken.

Balogh sokat szenvedett, mert nem tudott hinni.

— Elutazom! — határozta el egy vasárnap — el kell utaznom messze, legalább egy évre, hogy kiheverjem ezt a betegséget. És az asszony...

Jól vizsgálja meg,

ha Aspirint vásárol, hogy rajta van-e a csomagoláson és a tablettán a Bayer-kereszt. Nem Aspirin, amelyről ez a védjel hiányzik.

ASPIRIN

VALÓDI CSAK A Bayer KERESZTTTEL.

Az olasz külügyminiszter Jugoszláviában — A magyar külügyminiszter Olaszországban

Belgrádból jelentik: Stojadinovic jugoszláv miniszterelnök meghívására Ciano gróf olasz külügyminiszter január 19-én érkezik Jugoszláviába, ahol három napig marad. Ebből két napon keresztül a tiszteletére rendezendő vadászatot vesz részt, majd január 22-én érkezik Belgrádba. Itt megnyitja az olasz könyvkiállítást s azután Pál régenshercegnél jelentkezik kihallgatásra. Jól értesült körök szerint Ciano gróf belgrádi látogatása alkalmával az általános európai helyzet, illetőleg szorosab-

ban a Duna-völgyi helyzet kerül megtárgyalásra. Rómából jelentik: Az Echange Telegraph római tudósítója jól értesült körökből lapjában azt közli, hogy gróf Csáky István magyar külügyminisztert január második felében Rómába várják. Csáky István római tartózkodására széleskörű programot dolgoztak ki. Viktor Emánuel császár és király kihallgatáson fogadja Csákyt, majd Ciano külügyminiszter vadászatot rendez tiszteletére. A látogatást a Palazzo Venetiában rendezendő díszbéd fejezi be.

mi lesz? — kérdezte szemrehányóan egy belső hang. — Majd csak megvigasztalódik, talán még könnyebben, mint én és férjhez megy máshoz. A nők ugyanis mindenképp kedvesek tudnak lenni, akiben jó parthlet sejtene, hátha nem is olyan nagy a szívében a szerelem, csak szeretne újra férjhez menni, ezért a nagy kedveskedés.

Még aznap összecsomagoltatott, hogy másnap reggel már megy is. El sem megy hozzájuk bucsuzni, minek? Ez ugyan olyan lesz, mintha szökne innen, de majd ír valahonnan pár sort és el van intézve. Mert ha elmegy még egyszer? Hátha visszatartják azok a kék szemek?... Egész délután nyugtalan volt, alig várta már a reggelt, hogy indulhasson... Menekülni akart már nem is az asszony, hanem saját maga elől, mert érezte, hogy nem bírja tovább ezt így. Idegesen járt fel-alá szobájában, amikor úgy négy óra felé levél jött. Sárgás boríték, finom nagy betűkkel. Ezt csak ő írhatta. Vajjon, mit ír? Megsejtette volna, hogy utazom?

Idegesen bontotta föl a borítékot. Egy papírlap hullott ki belőle s rajta csak ennyi:

„Ugy-e, eljön ma este is? Nagyon várom! J.”

Balogh kezében rezketett a levél. Atment és mint vőlegény ment haza... Egy hónap múlva már násztra utaztak.

Az emberek elámulva fogadták a hírt. Balogh Miklós megnősült? Lehetetlen! Az az állhatatos nőgyűlölő? De biz úgy van, már el is utazott a násztra! De hát hogyan, kit vett el? Az erdőben találkozott egyszer véletlenül egy asszonnyal és beleszeretett. Hát hiába, történnek még meglepetések...

No és a férfiallhatóság? (Az író nem meri kétségbevonni és azt a tanácsot adja a nyájas olvasónak, hogy ne merjen kételkedni ő sem...)

Casulo pápai nuncius diszebédje Gafencu külügyminiszter és Petrescu-Comnen vatikáni nagykövet tiszteletére

Az Örökváros szelleme a nagyjelentőségű diplomáciai összejövetelen

Bucurestből jelentik: Lapunk akkori megjelenésének akadályoztatása miatt annak idején nem tudtunk hírt adni, hogy múlt hét szerdáján, január 4-én este a bucaresti nuncius, Casulo András érsek díszbédet adott Ga-

CASSULO ANDRÁS
pápai nuncius

fencu külügyminiszter és Petrescu-Comnen új vatikáni román nagykövet tiszteletére. A díszbédben az ünnepeltékén kívül résztvett még Andrei nemzetnevelésügyi miniszter, Silviu Dragomir kisebbségügyi kormánybiztos, Flondor udvarnagy, Mocsony udvari fővadászmester, Gane királyi helytartó, Grigorcea helyettes külügyminiszter, Jonescu Dolj törvényhozótanácsi elnök, Dombrowski tábornok bucaresti főpolgármester, Cretzianu külügyi államtitkár, továbbá a belgiumi, dániai, svájci, angolai, franciaországi, jugoszláviai és itáliai követ, s még a vatikáni román nagykövetség, illetve a bucaresti nunciatura több előkelő tisztviselője.

Casulo nuncius pohárköszöntőjében először Gafencu Grigore külügyminisztert üdvözölte. Kiemelte, hogy a nunciatura az őszinte nagyrabecsülés és rokonszenv érzésével fogadta Ga-

GRIGORE GAFENCU

fencu a külügyminiszteri székbe való emelkedését. A nuncius szerencsekívánatait fejezte ki az új külügyminiszternek, kit tökéletes előképzettsége és ritka kiváltsága elismerésül hívott meg Ófelsége a király a külügyi politika vezetésére.

Azután Petrescu Comnen, Románia új vatikáni nagykövetét üdvözölte igen szíves szavakkal a nuncius. Kiemelte, hogy a jelentős diplomáciai állásra nem lehetett volna szerencsésebb választás. Petrescu-Comnen a Vatikán körei is nagy tiszteletben tartják, s így legjobb auspiciumok között kezdheti meg nagyfontosságú működését az Örök Városban.

— Jó utat, Nagyméltóságú Uram, — mondotta Casulo nuncius, — és: a viszontlátásra.

A pohárköszöntőre először Gafencu külügyminiszter válaszolt. Megköszönte a nemeslelkű fogadtatást és azt a bizalmat, melyet már első nap óta a nuncius és a diplomáciai testület iránta tanusított. Kifejezte különös nagy tiszteletét a nuncius és az általa képviselt ma-

gas eszmény iránt. Üdvözölte Petrescu-Comnen is és sikert kívánt neki az Örök Városban való működéséhez.

Petrescu-Comnen vatikáni nagykövet meghatóltan köszönte meg az üdvözléseket. Válaszában ezeket is mondotta:

— Élni az Örök Városban, élni abban a magasztos légkörben, ahol a dolgokat mintegy az örökkévalóság szempontjából méltatják, — ottan élni olyan szerencsére, melyet annál inkább is értékelni tudok, mert egyszer már miniszterként alkalmam volt betölteni a Vatikán melletti követség nemes és különleges feladatát. Ime, újból kezdem ezt a működést, mégpedig azzal az őszinte óhajjal, hogy minden erőmmel országom és a Szentszék közötti közeledésen dolgozzom.

PETRESCU COMNEN

Gazdátlan tér London közepén

„Elfoglalta” egy újságíró és sátrat ütött fel rajta

Londonból jelentik: London egyik legforgalmasabb terén a járókelők egy reggel álmélkodva csoportba verődtek. A tér közepén az éjszaka folyamán valaki

sátrat ütött fel

és amikor a munkába siető emberek a sátor előtt elhaladtak, a jólöltözött fiatalember éppen magakészítette reggelijét fogyasztotta. Senki sem tudta megmagyarázni a hihetetlennek tetsző jelenséget. Tényleg nem is igen gondolhattak az emberek arra, hogy az angol fővárosban kellős közepén még mindig volt egy tér, amely

a szó szoros értelmében a „senki földje”-nek számított.

Kiderült, hogy évtizedek, sőt alkalmasint már évszázadok óta London közepén volt egy beépítetlen térség, amelynek nem volt tulajdonosa. A térség

nem szerepel a telekkönyvekben

és így jogilag senkinek sem volt a tulajdona. Egy fiatal angol újságíró, akit már régóta izgatott a kérdés, hogy ugyan ki lehet birtokosa a térnek, amelyet autók parkolására használtak: kinyomozta, hogy a föld gazdátlan. Az újságíró utánanézett a régi törvények között, hogy mik a rendelkezések a gazdátlan birtokokra vonatkozólag. Sikerült kiásnia egy öreg törvényt, amely kimondja, hogy

aki tiznegy éven és 384 napon át gazdátlan birtokon lakik, az a gazdátlan ingatlan tulajdonosává válik.

Az újságírónak több sem kellett: sátrat ütött London kellős közepén és amikor a rendőrök érdeklődni kezdtek, szó nélkül megmutatta nekik a régi törvény rendelkezéseit. Az újságíró kényelmesen berendezkedett: szőnyeggel borította a földet, a sátorfalakra képeket akasztott, tábori ágyat állított fel és két kényelmes karosszéket is szállítottott új lakásába, amelyben tizenkét évig akar élni, hogy ezzel London egyik legértékesebb ingatlanának tulajdonosává váljék. A sátor belsejéből kihallatszik az utcára

írógép kopogása

és akik közel mennek, azok érezhetik, hogy például egészen kellemes lehet az élet, mert az újságíró sűrített gázzal világít és petróleumkályha

gondoskodik a melegről. Szakértők szerint a gazdátlan telek értéke több ezer font, tehát megéri azt, hogy tizenkét évig sátor alatt lakjon a gazdája.

Londonban természetesen óriási feltűnést keltett a sátorlakó újságíró esete és az emberek igazi angol sportszeretettel állást foglaltak mellette. Az újságíró kapcsolatban a lapok felelevenítik azt, hogy Londonban volt egy másik groteszk eset is, mely emlékeztet a mostanira. Húsz év előtt nagy költséggel egy

új földalatti állomást

építettek, amely a kitűzött időre el is készült. Az aktacsomó, amelyben a földalatti állomás ügye le volt fektetve, valahogyan elkallódott, így azután húsz éven keresztül az állomást

nem adták át a forgalomnak.

Ott szomorkodott az állomás bejárata és a járókelők ugyan kíváncsi tekinteteket vetettek a be-deszkázott építményre, de azután vállat vontak és tovább mentek. Az akta nemrégiben véletlenül előkerült és a földalatti állomást teljes rendben sürgősen átadták a forgalomnak.

Pályázat

A Carei Római Katolikus Legényegyesület választmánya az egyesület vendéglője és hozzátartozó helyiségeknek 1939 április hó 1-től kezdődő bérletére pályázatot hirdet. Pályázati feltételek dr Nagy Gábor egyesületi ügyész iródájában megtekinthetők, ahová a pályázatok 1939 január 15-én déli 12 óráig nyújthatók be.

Egyesületi választmány.

Korompai József:
Az örök élet érettségijén
Ara tűzve 75 Lei

Az Istenben harmonikusan megnyugvó szenvedés érte mének valóságos zsolttára és himnusza ez a könyv.

Huszezer lei értékű ékszer loptak Szatmáron

Szatmár. Rejtélyes betörés ügyében nyomoznak a szatmári hatóságok. Eddig még ismeretlen tettesek betörték öv. Aczél Gyuláné Mecedónia-utcában lévő lakásába és azt csaknem teljesen kifosztották. A betörők kilesték, amikor az uriaszony a déli órákban a templomba ment. Távolléte alatt először az utcaajtót, majd az egyik szoba ajtaját törték fel. A szekrényeket átkutatták, az értékeket — a többi között huszezer lei értékű ékszer — magukhoz vették és eltávoztak. A rendőrség felvétele szerint a betörést csak a helyzettel ismerős egyén követhette el.

Hatalmas részvét mellett temették el Tunyoghy Lajost

Tenke. Saját tud. Kedden délután óriási részvét mellett folyt Tunyoghy Lajos bankigazgatójának, a tenke környéki magyarság vezérének a temetése. Már a kora délutáni órákban gyülekezett a halottasházhoz a gyászolók hatalmas tömege, amelyben társadalmi rangra és faji származásra való tekintet nélkül képviselő volt az egész Bihar megye társadalma. Az ünneplő feketébe öltözött tenkei magyar gazdák és az iparosság épüget eljött a temetésre, mint a nagyközönség magyar és román társadalmának intelligenciája is. A biharmegyei magyar társadalom nevében a kiváló magyar vezérférfiu végtisztességadásán megjelent dr. Markovits Manó ny. főispán, dr. Soós István és Árvay Árpád, a román társadalom részéről pedig ott láttuk többek között Cato ne görög katolikus esperest, Bica Lajos volt szenátort és dr. Pelle János nagyváradi ügyvédet.

Az általánosan megnyilvánult nagy részvét mindennél jobban bizonyította, hogy Tunyoghy Lajos milyen nagy népszerűségnek örvendett.

A gyászszertartás, amelyet Czappfalvy József református lelkész végzett, a gyászháznál kezdődött a lelkész imájával. Ezután dr. Markovits Manó mondott gyászbeszédet a ravatal előtt a magyar társadalom és a régi pályatársak nevében. A megkapó és férfias hangú gyászbeszéd után megindult a református templom felé a végeláthatatlan gyászmenet, amelynek élén a tenkei magyarok kézben vitték Tunyoghy Lajos koporsóját. A templomban, amely ez alkalomból zsúfolásig megtelt hívekkel, Czappfalvy József lelkész bucsuztatta a halottat.

Ezután újra megindult a gyászoló tömeg a temető felé, ahol a sírnál dr. Bernát Lajos ügyvéd bucsuzott még Tunyoghy Lajostól, a tenkei magyarság nevében.

Szlovák-magyar nemzetiségi surlódások Pozsonyban

Osszerombolták egy magyar lap szerkesztőségét. — Hodzsa volt miniszterelnök Svájcba emigrál

Pozsonyból jelentik: Kedden este mintegy harminc főnyi tömeg hatolt be a Pozsonyban megjelenő *Esti Ujság* szerkesztőségi helyiségeibe. A támadók elállták az összes kijáratokat és a szerkesztőségi tagokra, akik ellent állni próbáltak, revolvert szegeztek. Majd halállal fenyegetve őket, megkezdték a négy helyiségből álló szerkesztőség összerombolását. Az iróasztalokat összetörték, az írógépeket földhöz vágták, a telefonhuzalokat elszakították. A támadók kiletéről csak annyit bizonyosít tudnak, hogy szlovákul beszéltek. A szerkesztőség elleni merényletnek politikai jelleget ad az, hogy a rombolók ezt kiabálták: „Nem tűrjük, hogy magyar újság megjelenjen Pozsonyban!”

Mire a rendőrség előkerült, a szerkesztőség merénylői már eltűntek.

Kedden este egy másik politikai izü merénylet is történt Pozsonyban. Egy férfit, aki az Egyesült Magyar Párt jelvényét viselte kabátján, nyílt ucan ismeretlen emberek megtámadták és súlyosan összeverték. Ennek a tá-

Chamberlain és Halifax útja Rómába

Utközben Párizsban egy órahosszáig tartó megbeszélést folytattak a francia miniszterelnökkel és külügyminiszterrel

Párizsból jelentik: Chamberlain angol miniszterelnök és lord Halifax külügyminiszter kedden délután 5 óra 40 perckor érkezett meg Párizsba. A tömeg az északi pályaudvarra érkező angol államférfiakat lelkes éljenzéssel fogadta. Általános feltűnést keltett, hogy Chamberlain párizsi útjára nem hozta magával legendás híru esernyőjét, amelyet mindig magával hordozni szokott.

Az angol miniszterek a pályaudvarról egyenesen a külügyminiszterium épületébe hajtottak. A külügyminiszterium ugynevezett kerekasztal-jában teán vettek részt, majd ezután politikai tárgyalás kezdődött az angol és francia államférfiak között. A megbeszéléseken Chamberlain és Halifaxon kívül Cadogan és Ingram angol külügyi tisztviselők, valamint Sir Phipps párizsi angol nagykövét, francia részről pedig Daladier és Bonnet, valamint Leger külügyminiszteri főtitkár, Rochar politikai ügyigazgató, Bressy, a külügyi kabinetiroda főnöke vettek részt. A megbeszélések keleteurópai időszámítás szerint 7 óra 55 perctől 9 óra 5 percig tartottak. A tanácskozás befejezése után Chamberlain és Halifax azonnal a pályaudvarra hajtatott. Chamberlain Daladier, lord Halifaxot pedig Bonnet kísérte ki az állomáshoz.

Az állomáson Guariglia olasz nagykövét is megjelent, aki indulás előtt Chamberlainnel beszélgetett. Azután Daladier bucsuzott Chamberlain-tól is és a következőket mondta kezetszorítva Chamberlainnel:

— Nagyon köszönöm.

A vonat fél 10 órakor indult el a pályaudvarról az angol államférfiakkal.

Díszes fogadtatás az olasz fővárosban

Rómából jelentik: Az olasz fővárosban már minden készen áll az angol vendégek fogadására. A vonat, amely Chamberlain és Halifaxot hozza,

Párizsból jelentik: Az angol államférfiak párizsi látogatásáról az alábbi hivatalos jelentést adták ki:

— „Chamberlain angol miniszterelnök és lord Halifax külügyminiszter, utban Róma felé, megragadta az alkalmat, hogy megbeszélést folytasson Daladier francia miniszterelnökkel és Bonnet külügyminiszterrel. Ez a megbeszélés teljes mértékben megerősítette a két kormány felfogásának régebben megállapított azonosságát.”

AZ OLASZ SAJTÓ A LONDONI EGYEZMÉNY ALAPJÁN KÖVETEL TELTSITEST FRANCIORSZÁGTÓL

Rómából jelentik: Az olasz sajtó nagy figyelmet szentel az angol miniszterek párizsi látogatásának és az ott lefolyt tárgyalásoknak. A „Tribuna” című lap „Tea a Quai D'Orsay-n” címmel emlékezik meg a párizsi tanácskozásokról. A lap rámutat arra, hogy egyes francia lapok cikkei után ítélve Chamberlain római útjának az a célja, hogy Mussolinivel ismertesse Franciaország álláspontját a vitás kérdésekben. Ilyenformán Chamberlain és Halifax nem lenne más, mint Daladier és Bonnet követe Mussolininél.

Az olasz sajtó hangoztatja, hogy Olaszországnak jogos követelése van Franciaországgal szemben, amelyeket Franciaország nem akar megfizetni. Olaszország ezeket a követeléseket a világháború idején Londonban létrejött egyezményre alapítja, amely a háborus zsákmány felosztásáról szól. Most Franciaország ahelyett hogy fizetne, igyekszik mellébeszélni, hogy az időt mennél jobban húzza. „Attól tartunk — írja a Tribuna, — hogy a gall büszkeség és a demokrata derülátás ez alkalommal tulleit a célon.”

keleteurópai számítás szerint délután fél 6 órakor érkezik a Termini-pályaudvarra. Itt nagy ünneplésséggel fogadják Chamberlain és Halifaxot, akiket Mussolini személyesen vár.

Erkezésük után egy negyedórával az angol vendégek már a Quirinalba érkeznek, ahol az udvari látogatások könyvébe beírják a nevüket. Este 7 órakor lesz az első megbeszélés a Palazzo Venetiában Chamberlain Halifax és Mussolini között. Tíz órakor Mussolini vacsorát ad az angol vendégek tiszteletére, amely után fogadás következik. A Szentatya pénteken délelőtti fogadja a nála tisztelgő Chamberlain és Halifaxot.

A KÖZÉPEURÓPAI HELYZET KÉRDÉSEI A PÁRIZSI TANÁCSKOZÁSOKON

Párizsból jelentik: Az angol és francia miniszterek keddi esti megbeszéléseiről nem szivárogtak ki bővebb részletek. Politikai körökben úgy tudják, hogy tanácskozások alkalmával többek között megvizsgálták a középeurópai helyzetet is, a spanyol kérdést és a müncheni egyezmény értelmében a cseh határok biztosításának kérdését is.

Ezentúl a tartományi kormányzóságok rendelkeznek a mezőgazdasági adó bevételek felett. Bucurestiből jelentik: Az „Argus” jelentése szerint rövidesen királyi rendelet törvény jelenik meg, amely április 1-től kezdődően a pénzügyminiszterium hatásköréből a tartományi kormányzóságokra ruházza át a mezőgazdasági adóból származó bevételek felosztását. A jövő évi költségvetés mezőgazdasági adó előirányzata meghaladja a nyolcszázmillió lejt s ezt az összeget a tartományi kormányzóság építkezési és kulturális segélyek formájában visszajuttatja a falvaknak.

madásnak a merénylőit sem fogta el a rendőrség.

Amerikai újságíró a Vatikán életéről

Newyork, január hó.

A Vatikánnak is megvan a maga sajtója, külön hivatalos lapja és sajtóirodája, de a világi sajtó képviselői előtt sem zárkózik el. Tízennyolc évvel ezelőtt nyitlak meg a Vatikán kapui a nyilvánosságnak egy kiváltságos képviselője előtt. A pápa legmagasabb hozzájárulásával engedélyt kapott a Vatikán területén újságírói hivatása gyakorlására Thomas B. Morgan, tekintélyes amerikai újságíró, akit mint két nagy amerikai hírlapügynökség képviselőjét akkreditáltak a Vatikán. Ez a két hatalmas újságtröszt ad rendszeresen tudósítást a világsajtónak a pápai állam eseményeiről.

Nehéz feladat elé állította a pápa kivételes engedélye Morgant, akinek alkalmat nyílt látni és hallani sok olyat, ami világi megfigyelő előtt addig el volt zárva és az újságíróknak sokszor nagy küzdelmet kellett vívni önmagában a pápai bizalom kötelezte diszkrétóval. Morgan az élesezű diplomata és a gentleman böles tapintatával mindig meg tudta vonni azt a határt, ameddig a magas egyházi szempontok sérelme nélkül a világ tájékoztatása terén elmehet.

Most, hogy közel két évtizedes sikeres működés után visszavonulni készül, megírta emlékezéseit vatikáni újságíróskodásáról.

Igen érdekesek a pápai udvar életéről szóló részletek Morgan emlékirataiban. A vatikáni állam területéről azt mondja, alig nagyobb, mint egy jókiterjedésű golfpálya. Sehol a világon annyi telefon nincs, mint a pápai udvar hivatalaiban. Mindenkinél az asztalára jut egy készülék. A Szentatyának is megvan a saját telefonja, sőt a száma nem is tilkos, benne van a vatikáni telefonkönyvben, hogy a 101-es vonal a pápáé. Mégsem hívhatja fel őt senki. A készülék ugyanis úgy van szerkesztve, hogy kívülről való kapcsolást nem fogad el, csak a pápa kezdeményezhet beszélgetést erről a vonalról. A Szentatya nemrégiben áttért a töltőtoll használatára. Azzal írja alá encyklikáit, de íróasztalán azért továbbra is ott van az antik tintatartó, amelybe megszokásból néha-néha a töltőtollat is bemártja.

A pápa nem olvas újságot, még a legártatlanabb újsághasáb sem kerül az íróasztalára. Filmek felvétele a pápai udvar területén tilos. Külön fogháza is van a vatikáni államnak, amelynek azonban ezidén akadt először lakója. Négy ügyvéd áll a Vatikán rendelkezésére. A pápai udvar alkalmazottjai közébeli szociális gondoskodásban részesülnek. Kellemetlen ügy sohasem zavarja meg a kis állam nyugalmát. Annak, akit ott alkalmaznak, családi, társadalmi és erkölcsi megbízhatósága vitán felül áll. Nagy barátja a pápa a repülésnek. Bátorosainak megengedte, hogy repülőgépen is utazzanak, sőt nemrégben tervbe vették, hogy a Vatikán beszerezze a maga céljaira egy helikoptert.

Amikor XV. Benedek pápa elhunyt, Morgannak megengedték, hogy belépjen a betegszobába és megcsókolta a haldokló Szentatya selyem házi papucsában pihenő lábát. Ott volt, amikor az orvosok megállapították a halált és Gasparri bíboros hivatalosan közölte a Szentatya elhunytát: „Vere Papa mortuus est.” Az élesezű újságíró megjegyzi, hogy az ősrégi hagyomány, ahogyan azelőtt a pápa haláláról meggyőződni szoktak, ez alkalommal már nem volt gyakorlatban. Ez a szertartás abból állott, hogy a legidősebb bíboros egy kis ezüst kálapáccsal hármat kopogtatott a pápa homlokán, keresztnevével szólítva. Ha a harmadik felszólításra sem kapott választ, akkor hivatalosan megállapították a halál bekövetkezését.

Érdekes részleteket beszél el az újságíró a pápai fogadásokról. Elmondja többek közt, mennyire örül azoknak a színes, változatos küldötségeknek, zárandokcsapatoknak, amelyek a világ minden tájáról özönlnek Rómába. Mint kedves epizódot említi, hogy különösen megszerette a pápa az amerikai tengerészeti akadé-

mia fiatal tisztjelölteit, akik az amerikai szokás szerint kilenc „Navys” és három „Szentatya” kiáltással üdvözlik, amikor kihallgatásra megjelennek előtte. XI. Pius csupa mosolygás volt, amikor pár év előtt először hangzott fel a jókedvű tengerésziük szívből feltörő meleg üljenezése, elragadtatással fordult vezetőjükhez:

— Ismételjétek csak meg. Olyan kedves ez az üdvözlés.

Es valósággal vezényelt kezével a fiúknak, akik újra meg újra éltették, amerikai tengerész szokás szerint.

Elmondja Morgan, milyen sokan küldenek ajándékokat a Szentatyának. Kap bort, kenyeret, gyógyítóvizeket, kegyzsereket, művészi

gyertyatartókat és állatokat és főleg madarakat, remekművű kalitkában.

Külön fejezetben emlékezik meg Morgan a Vatikán szertartásairól. A szentéavatás fenséges és felejthetetlen szertartásáról azt mondja, hogy majdnem olyan komplikált és szigorú szabályokhoz kötött, mint az angol koronázás. De sohasem tartanak belőle próbát. Szigorú egyházi előírásokból áll és ezért magának a próbának a rendezése összeegyeztethetetlen volna az egyház szokásaival. Ez a fenséges megható szertartás oly ritkán fordul elő, hogy azok, akik résztvesznek benne — a pápa és a bíborosi kollégium kivételével —, sohasem ugyanazok. Mégis tökéletesnek kell lennie a szertartásnak, mintha minden egyes résztvevő gyakorlatból ismerné, vagy egy belső, öröklött impulzus adna állandó utasítást.

Érdekes részleteket mesél el a pápa fiatal koráról is. Morgan kétszer járt Desióban, ahol a pápa született. Ott ma is csak úgy emlílik, mint Ratti pápát, Ratti bíborost, vagy csak, mint Ratti Achillest.

Ismét Herriot lett a francia képviselőház elnöke

A Daladier-kormány átalakulás előtt

Párizsból jelentik: A kamara kedden délután nyitotta meg újabb ülészeit. A korábbi megnyitójában üdvözölte Chamberlain angol miniszterelnököt és lord Halifax külügyminiszter Párizsba való érkezésük alkalmából. Az ülés további során történt az elnök-választás. Ismét Herriot lett az elnök, kire 421-en szavaztak.

A kamara folyosóin egyébként olyan hírek terjedtek el, hogy a hét végéig vagy legkésőbb

a jövőhéten a Daladier-kormány átalakítására kerül sor. Bonnet külügyminiszter politikája iránt ugyanis nagy elégedetlenség nyilvánul meg. Súlyosan kifogásolják, hogy Bonnet hosszabb időn át eltitkolta a Laval-egyezménynek az olaszok által való felmondását. Politikai körökben úgy vélik, hogy Daladier azzal gondolja kivédhetőnek a kormány elleni támadásokat, hogy más politikusnak ajánlja fel a külügyi tárcát

A Repülőalap igazgatósága a nyugtlak repülőbélyeg-illetékének felemelését tervezi

Az Ugir és a pénzügyminiszterium tárgyalásai a helyegilletékek rendezéséről

Kolozsvár. Saját tud. A Gyáriparosok Országos Szövetsége (Ugir) és a pénzügyminiszterium tárgyalásokat folytatnak a különböző bélyegilletékek kérdésének rendezésére. Az Ugir emlékiratban fordult a pénzügyi kormányhoz és a Nemzeti Repülőalaphoz és ezeknek az illetékeknek az egyszerűsítését és arányosítását kérte. A pénzügyminiszterium hajlandónak mutatkozott az Ugir javaslatának kedvező elbírálására, amennyiben az iparvállalatok elfogadják a pénzügyi kormányzat az a tervezetet, hogy a számlabélyeg illetéket generálisan három ezrelékről négy ezrelékre emelje fel. A Nemzeti Repülőalap igazgatósága ugyanilyen értelmű választ adott az Ugirnak, kijelentve, hogy a kért módosításokba ő is beleegyezik, amennyiben a számlák repülőbélyegilletéke 3 ezrelékről szintén 4 ezrelékre emelkedik. A Repülőalap egyben a nyugtlak repülőbélyegilletékének megváltoztatását és felemelését tervezi.

Kitűnő ajtatóssági kalauz a hívek számára az

ÉGI LANT

cimu imádságos és anekeskönyv.

Az 500 oldalas, 379 aneket tartalmazó, finom, erős papírra nyomott zldes ezüst színű, szonkötésű imádságos könyv ára mindössze csak 90 lei.

Vásárlatoknak kedvezmény

Gabonatarak építése és a magángazdaság

Berlinből jelentik: Németország 2 millió tonna gabonamennyiség tárolására további rakatárakat épített. Erre a célra a magántőkét és gazdaságot bevonja a közös nagy akcióba. Maga a birodalom a beruházandó tőke 25-30 százalékát adja és ezt mint elvesztett tőkét könyveli (fond perdu) el. De ezenkívül az állam hitteleket folyósít és késznek nyilatkozik az új raktártulajdonosokkal 5 évre szerződést kötni, ezáltal a magánvállalkozásnak olyan biztosítékot nyújt az állam, hogy érdemes a magántőkének erre a célra tőkét befektetni.

1935 évben Németország már 5,2 millió tonna gabona tárolására szolgáló tárházakkal bírt, azóta további 400.000 tonnára valót épített az állam. Az új tárházak csarnokokból fognak állni, amelyek 3-40.000 tonna gabonát lesznek képesek befogni. A magángazdaság ennél kisebb tárházakat is építhet. Az építkezésekhez szükséges építőanyagot a birodalom nyersanyag elosztó hivatal feltétlenül rendelkezésre fogja bocsájtani úgy, hogy az építkezésekhez csak a magántőke készsége kell.

Nem arról van szó, mintha Németországnak a jelenlegi viszonyokhoz mérten nem lenne elegendő tárolási lehetősége, hanem azoknak kibővítéséről van szó, mert a birodalom még nagyobb gabonamennyiségeket kíván beraktározni, úgy, hogy semmi kellemetlen eshetőségnek nem lehet többé kitéve. Tervezés azt hinni, hogy háborús előkészületről van szó, de Németország a gabonakészleteit ki kell, hogy egészítse a külföldi behozatal által, ezért akkor fog a világpiacon gabonát vásárolni, amidőn a gabonájánlat nagy és a termés jó, tehát a gabonárák alacsonyak, így a rákövetkező esetleg rosszabb években nem kell, hogy drágább és magasabb árak ellenében a világpiacon helyzetéhez alkalmazkodjon

HIREK

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Nagyvárad, II. Károly király-út 5. sz.

ELOFIZETÉSI ARAK: Belföldön: Egész évre 900, félévre 450
negyedévre 225, egy hónapra 75 lei.Magyarországon: Egész évre 50 P, félévre 25 P, negyedévre 15 P
Egyes szám ára 20 fillér, vasárnap és ünnepeken 24 fillér.

Postatakarékpénztári csekk számlánk száma: 80.037

Telefon: 12-27.

Kolozsvári szerkesztő: dr. Sulyok István.

Kéziratokat nem örvünk meg és nem adunk vissza.

Időjárás

A bucuresti időjárás-kutató intézet jelentése szerint a várható időjárás: Nyugati szél, sok helyen köd, egyes helyeken eső, ónos eső. Éjjel enyhébb idő.

KÜLFÖLDI KATONAI ATTASÉK UJÉVI TISZTELGESE A HADÜGYMINISZTERIUMBAN. Bucurestiből jelentik: A Bucurestiben működő külföldi katonai attasék, élükön a katonai attaséi kar dékánjával, Della Porta olasz ezredessel, kedden délelőtt megjelentek a nemzetvédelmi, hadseregfelszerelési, légügyi és tengerészeti minisztériumokban, továbbá a nagyvezérkarnál és kifejezték az újév alkalmából jókívánásaikat.

KEDVEZMÉNYES UTAZASSAL CSAK KÉT HÓNAPIG TARTÓZKODHATNAK A LÁTOGATÓK A KLIMATIKUS FÜRDŐHELYEKEN ÉS A TÉLI SPORTELEPEKEN. Bucuresti. Saját tud. Az államvasutak vezérigazgatósága közleményt adott ki a kedvezményes vasúti utazást élvező klimatikus- és gyógyfürdők, valamint a téli sporttelepek látogatására és az ott tartózkodásra vonatkozólag. A közlemény elírja, hogy a látogatók legfeljebb két hónapig tartózkodhatnak a helységeken, még abban az esetben is, ha a fürdőhelynek egész évben utazási kedvezménye van. A két hónapos időpontot a vasúti jegyen feltüntetett érkezési időponttól kezdve számítják.

JANUÁR 25-ÉN KEZDŐDNEK AZ ELSŐ FÉLÉVI MAGÁNVIZSGÁK. Nagyvárad. Saját tud. A Goidu-líceum román és magyar tagozatán január 25-én kezdődnek az első félévi magánvizsgák. A vizsgadíj tantárgyanként 40 lei.

Metzger dr. prépostplébános gyászja. Temesvár. Saját tud. Kedden délelőtt hosszas szenvedés után elhunyt Prove Gáspár ismert, tekintélyes polgár, hatvanhat éves korában. Prove Gáspár gabona- és lisztkereskedelmi téren működött, a Prohászka-malom gabonaátvételi felügyelője, a Sági Erzsébet-téglagyár igazgató-elnöke volt és tevékeny részt vett a Sági Takarékpénztár vezetésében is. Az elhunytat felesége, született Metzger Mária, gyermekei Prove Márton kereskedő, dr. Magos Győzőné, a budapesti postatakarék vezérigazgatóság titkárnak felesége és Pupu Jakabné, banktisztviselő felesége, valamint több unokája gyászolja. Benne sógorát gyászolja Metzger Márton dr. józsefvárosi prépostplébános és Mártonfi Fülöp dr. ezredes-orvos, Budapest. A prépostplébános és a gyászoló család iránt általános részvét nyilváníul meg. A temetés csütörtökön délután lesz a józsefvárosi temető Féger-kápolnájából.

Kolozsvári újságíró súlyos sí-balesete. Kolozsvárról jelentik Gheorghe Giurgiu, ismert kolozsvári újságíró a kitűnő sportembert, számos tartományi újságíró cég főtákarát súlyos sí-baleset érte. A kolozsvári határban egy lesiklásnál olyan szerencsétlenül esett a hátára, hogy gerincétörtést szenvedett. Rögtön beszállították a sebészeti klinikára, ahol dr. Pop professzor megállapította, hogy a törés szerencsés, mert nem ért idegduccokat és három hónapig tartó gipszben fekvés után a súlyosan sebesült újságíró teljesen felépül.

HATEZER FIATAL SZELLEMI MUNKAJÁT FOGLALKOZTATNAK A ROMÁN FALVAK SZINONALÁNAK EMELESE CÉLJÁBÓL. Bucurestiből jelentik: Január hó 18-án lép életbe a társadalmi szolgálat törvényének végrehajtási utasítása. Ebben az évben több mint hatezer végzett fiatalember fog dolgozni a román falvak éltszinonálának emelésén. Legelőször a munkában álló fiatalembereket képezik ki elméleti és gyakorlati uton.

Eucharisztikus Világkongresszusi Almanach

Diszes kötés, művészi kiállítás. Több száz fénykép.
Ara a pénz előzetes beküldése esetén 420 lei és porto 30 lei

Rendelje meg még ma az „ECCLESIA” könyvkereskedés Oradea, vagy a „MAGYAR LAPOK” útján!

LEGSZEBB AJANDEK!

A BÜNTETŐTÁBLÁK FELÁLLÍTÁSA ÓTA CSÖKKENT A BÜNESETEK SZÁMA. Bucurestiből jelentik: A fővárosi lapok megállapítása szerint a büntetőtáblák intézményének bevezetése óta a bűntények és merényletek száma jelentősen csökkent és sokkal kevesebb a sikkasztások száma is. Az igazságügyminisztérium jelenleg újabb módosításokon dolgozik a tapasztalatok alapján ki fogják bővíteni a büntetőtáblák hatáskörét.

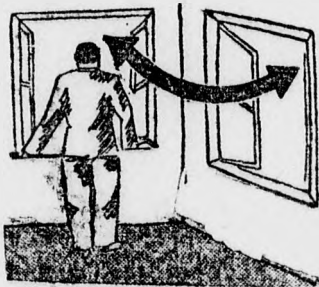
A nagyváradai székesegyházi énekhar tagjait felkérem, hogy e hó 12-én csütörtökön reggel 9 órakor boldogult Szamazsenka Ernő rekviemjén az olasz plébániatemplom körusán megjelenni sziveskedjenek. Dr. Krüger Jenő.

Nyulvadászat január 15-éig. Temesvár. Saját tud. Fővárosi lapjelentések szerint a nyulvadászatot Temes-torontál-, Arad- és Biharmegyéek területén már január 1-ével beszüntették. Saulescu vadászati vezérfelügyelő minapi bántó tartózkodása alkalmával itteni vadászati körök intervenáltak, hogy ezeken a területeken is engedélyezzék a törvényes határnapig, vagyis január 15-éig a nyulvadászatot. A felfüggesztés a nyulállományban fellépett állítólagos járvány miatt történt. A vezérigazgató a meghosszabbítást engedélyezte és most már megjelent az erre vonatkozó rendelet is.

Magyarország részt vesz a helsinki olimpián. Budapestről jelentik: Az Országos Testnevelési Tanács keddi esti ülésén elhatározta, hogy a magyar sport minden ágban képviselteti magát 1940-ben Helsinkiben megrendezendő olimpián. A határozat meghozatala után azonnal elküldték a jelentkezést.

A szalontai vonat agyongázott egy juhnyáját. Nagyvárad. Saját tud. Példátlanul álló vasúti szerencsétlenség történt kedden délután Szentandrási község közelében. M. Pop Constantin szabó juhász hatalmas juhnyáját hajtott a Várad felé vezető országúton. Közben a vasutkereszteződéshez ért a nyáj s a juhász terelgetni kezdte a juhokat a sínekre át. A juhnyáj még a sínparókra tülekedett, amikor Szalonta felől dühöngő rohogott elő a 3214. számú motorosvonat. A motoros vezető későn vette észre a juhnyáját s nem volt ideje fékezni, úgy hogy a teljes sebességgel haladó szerelvény belerohant a nyájba. A szerencsétlen állatok közül 30 darabot gázolt halálra a motoros és másik harmincat és a juhász szamarát súlyosan megsebesítette. Szerencsére emberéletben nem esett kár. A szentandrási csendőrség jelentette az esetet az ügyészségnek és a vizsgálat deríti majd ki, hogy kit terhel a felelősség a szebeni juhász 22.000 leites káráért.

Ha léghuzathatba kerül...

Ez az úr léghuzathatban áll. Ha nem dörzsöli be magát **Carmol**-al, hogy elejét vegye esetleges gripának, hűlésnek vagy idegfájdalmaknak, úgy rosszul fog járni.

*) Carmol a legjobb bedörzsölőszert meghűlés, gripa, reumatikus fájdalmak és táz ellen

ÓRIASI FÖLDCSUZAMLÁS NEHOIASI KÖZSÉGNEL. Bucuresti. Saját tudósítónktól. Buzău megyében Nehoiási község határában 30 hektár föld 200 méter szélességben 3 millió köbméter földtömeggel csuszamlani kezd. A csuszamlás sebessége napi 80 cm. Nehoiási községet s egy vasútvonalat is sétrombolással fenyegeti a földcsuszamlás.

MAGYAR ALPOLGÁRMESTERT KAPOTT NAGYBÁNYA ÉS FELSŐBÁNYA. Szatmár. Saját tud. Nagybánya és Felsőbánya polgármesterének kinevezése kedden megtörtént. Nagybánya város alpolgármesterévé Gárdonyi-Nagy László, főmérnököt, a városi erdészeti hivatal vezetőjét nevezték ki, míg Felsőbánya alpolgármestere Szabó Endre nyugalmazott erdészeti felügyelő lett. Az alpolgármestereket dr. Pop Traian főszolgabíró iktatja be hivatalába.

Lelőtték a széntolvajok az ellenőrzést végző vasutast. Cernautiból jelentik: Halmus Cristu, a cernauti vasúti igazgatóság egyik vontatási ellenőre ellenőrző szolgálatot tartott a fűtőház telepén. Körutján több egyénnel találkozott, akik hatalmas zsákokban éppen az ellopott szénét akarták elszállítani. Az ellenőr megállásra szólította fel a széntolvajokat, ezek azonban revolverlövésekkel válaszoltak s az egyik golyó az ellenőrt combján sebezte meg. Halmus összeesett s a revolverlövésesek zajára elősiető vasúti személyzet kórházba szállította. A merénylők elmenekültek, a rendőrség megindította a vizsgálatot.

FELROBBANT EGY KISERLETI LABORATÓRIUM ÉS ROMBADONTOTT EGY HÁZAT. Bucuresti. Saját tud. A ma reggeli lapok közlik: Január 7-én este nyolc órakor a Str. Căpităni Oarca utcában hatalmas robbanás történt, ami teljesen lerombolta a 23. szám alatti házat, amely egy szobából, előszobából és folyosóból állott. A vizsgálat megállapította, hogy ebben az ingatlanban két diák lakott, akik közül az egyik másodéves fizika-kémia szakos tanárjelölt, Dumitrescu, meghalt a robbanás következtében. A vizsgálat megállapította, hogy itt egy kis laboratórium létezett, robbanó anyag gyártására alkalmas kismennyiségű vegyszereket.

FELÁRU UTAZÁS A NEMZETKÖZI SÍVERSENYRE. Temesvár. Saját tud. A vasúti igazgatósághoz érkezett értesítés szerint a CFR lengyelországi Zakopanéban rendezendő nemzetközi síverseny résztvevőinek féláru vasúti kedvezményt engedélyez. A kedvezmény február 11 és március 15-ike között vehető igénybe a rendezőbizottság igazolványa alapján, úgyhogy az odautazásra váltott teljes menetjegy a visszautazásra is érvényes a CFR vonalain.

Kilenc hajó nem tud kikötni Algir előtt. Algirből jelentik: Algir város előtti tengerreiesen hatalmas vihar dühöng napok óta. Igen érdekes, hogy a szárazföldön plusz huszonegy fok meleg van és a vihar tökéletes észlelésben dühöng. Kilenc nagy személyhajó, amely Oran, Marseille és Gibraltár felől érkezett Algir elé, képtelen befutni a mólók mögé. Úgy vélik, hogy a vihar még négy napi vesztegelésre kényszeríti a hajókat. A baj ott van, hogy néhány tőzsdés, közöttük egy amerikai is, a hajókon tartózkodik és máris azzal fenyegetézik, hogy beperli a hajóvállalatot anyagi kártérítésért, mert rengeteg időt veszít a vihar miatt.

Két öreg artista együtt ment a halálba. Budapestről jelentik: Tragikus kettős haláleset történt a Városligetben. A régi artista világ két ismert tagja, Petrik Dénes 69 éves és Szombati Viktor 71 éves artista, akik astra-duo néven a varietékben és cirkuszokban nagy közkedveltségnek örvendtek, 20 évvel ezelőtt nyugdíjba mentek. Azóta a két artista elválaszthatatlanul jőbaráttá vált. Most is a Városliget egyik padján ültek együtt, midőn Petrik hirtelenül rosszul lett és lefordult a padról. Midőn Szombati megállapította, hogy barátja meghalt, fájdalmában őt is szívszélhűdés ölte meg.

Elhunyt iskolanővér. Temesvár. Saját tud. A Miasszonyunkról nevezett Iskolanővérek lippai Teréziánus-aggok-otthonában elhunyt Edl Mária Reginálda volt zárdafőnöknő, hetven éves korában. Tizenhat éves korában került Bajorországból a Bánságba, a nővérek temesvári anyaházába, ahol 1891-ben lépett a rendbe. Kiváló, önfeláldozó tanerő volt, egy ideig az erzsébetkúlvárosi zárda főnöknője volt, majd sokáig Ujaraóri munkódott mint főnöknő, végül a város határában levő Máriaotthon vezetője lett, amelynek gazdaságát virágozóvá tette. Volt tanítványai nagy száma hálás emlékezzel gondol rá. Az elhunyt iskolanővért két testvére gyászolja, mindketten iskolanővérek: Mária Reinfrieda ujbessenyői főnöknő és Mária Crescentia, aki a zombolyai Jezuleumban működik. Az elhunytat kedden délután temették Lippán, a gyászszertartást Rech K. Géza temesvár-gyárvarósi apátplebános végezte.

A SZATMÁRI PREFEKTUS HUSZTON. Szatmár. Saját tud. Coman Simion ezredes, Szatmár vármegye prefektusa, kedden reggel gépkocsin a határszéli községekbe, onnan pedig Husztra utazott. A prefektus Kárpátalja fővárosában érintkezésbe lépett az ottani hatóságok vezetőivel, akikkel több, Szatmár megyét közelről érintő ügyben folytatott megbeszélést.

A Szamos tartomány ipari kamarai titkárait értekezletre hívták össze. Nagyvárád. Saját tud. A Szamos tartományhoz tartozó Kereskedelmi és Iparkamarák titkárait tegnap Kolozsvárra hívták össze tanácskozára. Az értekezleten a tartományfőnökség részletes utasítást ad az új cégbejegyzési törvény gyakorlati alkalmazására vonatkozólag. Valószínűleg szóba kerül a piacok rendezése és a börtönytörvény alkalmazása is.

Megerőltető napi munka után csodásan üdit és frissit a vaiódi Diana sóborszesszel vaó be-dörzsölés.

Ingyen munkát ajánlottak fel az építések a falvak épületeinek rendbekerítésére. Bucurestiből jelentik: A romániai építésszövetségének küldöttsége megjelent G u s t i professzornál, a falvak érdekében megindított munka vezetőjénél s kijelentették előtte, hogy a szövetség több mint ezer tagja hajlandó három hónapon át ingyen dolgozni a falvak épületeinek rendbekerítésén és új épületek emelésén.

EGY FIATAL FRANCIA KADÉTET KÉMKEDESÉRT HALÁLRA ÍTÉLTÉK. Párizsból jelentik: Aubert tengerész-kadétet a touloni haditörvényszék kémkedésért halálra ítélte. A kadét tavaly katonai titkokat árult el egy idegen hatalomnak. Büntérsza is volt: egy romlott életű nő; ezt 3 évre ítélték.

Légi személyszállítás a déli Atlantikon keresztül. Berlinből jelentik: (V. V.) A német Lufthansa elhatározta, hogy a jövő tavasszal felemeli a délamerikai légi postajáratok számát és egyben szolgálatát annyira kívánja tökéletesíteni, hogy berendezkedik a személyszállításra a nyugatafrikai partokról Dél-Amerikába és vissza. Erre a célra külön nagy személyszállító repülőgépeket fog a forgalomba beállítani.

Kakowski varsói bíboros-érsek temetése. Hét érsek, 34 püspök és ötezer kispap vett részt a gyászszertartáson. Képünk akkor készült, amikor kihozták a koporsóját a varsói székes-egyházba.

Kilencnapos alvás után meghalt egy bucuresti szálloda telefonos kisasszonya. Bucurestiből jelentik: Megirtuk az elmúlt héten, hogy a fővárosi Splendid Parc szálloda egyik telefonos kisasszonya elaludt és mély álmából minden orvosi beavatkozás segítségével sem sikerült felébreszteni. A fiatal tisztviselőnőt beszállították Lupu dr. klinikájára, ahol az a vélemény alakult ki, hogy a telefonos kisasszony álmokörben szenved. A fiatal beteg, mint Bucurestiből jelentik, kilencnapos alvás után, hétfőn meghalt.

A pénzügyigazgatóság felhívása a nyugdíjasokhoz. Nagyvárád. Saját tud. A pénzügyigazgatóság nyugdíj-ügyosztálya felszólítja azokat a nyugdíjasokat, akik nem tudnak személyesen jelentkezni nyugdíjukért, hogy a nyugdíjfelvételi meghatalmazást újítsák meg az 1939 évre. Az új meghatalmazást közjegyzőnél is hitelesíteni kell, mivel a jövőben csak ilyen hitelesített meghatalmazás alapján folyósítják a nyugdíjat.

HÁROM NAPON BELÜL BE KELL FIZETNI A SZEMÉLYZETI ÉS A FORGALMI ADÓT. Nagyvárád. Saját tud. Nagyfőnökségű rendelkezés érkezett kedden a pénzügyigazgatóságra. A pénzügyminiszterium utasította az illetékes ügyosztályt, hogy eltekintve az eddigi betűrendes sorrendről, azonnal kezdje meg a decemberi és januári forgalmi és személyzeti adók beszedését. A rendelkezés értelmében az érdekeltek három napon belül: csütörtökön, pénteken és szombaton, kötelesek befizetni az esedékes járulékokat.

HÁROM ÉS FÉLMILLIÓ LEIT OSZTOTTAK KI A FŐVÁROS SZEGÉNYEI KÖZÖTT. Bucurestiből jelentik: A szegények segélyezése ebben az évben a legteljesebb mértékben a hatóságok felügyelete alatt történt. Különösen a fővárosban volt ez a jótékonyági tevékenység széles méretű. Ezernyolcszáz szegény gyermek kapott ruhát s három és félmillió lei segélyt osztottak ki Dombrowsky bucuresti főpolgármester közvetlen felügyelete alatt. A segélyek nagy része Ófelsége, a király magánpénztárából folyt be. A segélyeket az egyes polgármesteri hivatalok szegény-nyilvántartási ügyosztályainak táblázatai alapján osztották szét. Ezeket pedig legnagyobb részben az iskolák igazgatóságainak javaslata nyomán állították össze.

A német állami vasútak vonalainak villamosítása. Berlinből jelentik: (V. V.) A német állami vasútak, a Reichsbahn a tavasszal egy újabb vonalat állít be a villamosított vonalak hálózatába, a Nürnberg-Salfeldi szakaszon van szó, amelyet aztán egy további év alatt egészen Halle-ig kiépítenek. Ezek a munkálatok kb. 118,7 millió márka tökélet igényelnek, de a számítások szerint az üzem olcsóbbá tétele által magától ammortizálódik. Eltekintve attól a sok új villanytelep által az illető vidékek áramfogyasztása is emelkedni fog. Haltetől aztán Berlinig kiépítik a villamos hálózatot, úgy, hogy két évben belül Berlinből Münchenig 8 óra helyett 5 és háromnegyed óra alatt lehet majd eljutni.

Kávéházakban, vendéglőkben kávé mindenütt a "MAGYAR LAPOK"-at

Zürichi nyitás. Párizs 11.66 háromnegyed, London 20.66 fél, Newyork 442.25, Brüsszel 74.72 fél, Milánó 23.27 fél, Amszterdam 241.50, Berlin 177.20, Prága 15.16, Varsó 83.60, Belgrád 10, Bucuresti 325

LIKÖRGYÁROSOK ÉRTEKEZLETE ARA-DON. Az aradi és bánáti líkörgyárosok értekezletet tartottak Aradon és ennek során számos időszaki szakmai kérdéssel foglalkoztak. Így többek között megvitaták azt is, hogy a szakmai szervezetekről szóló új törvény alapján miképpen tömörüljenek majd a líkörgyárosok. Erről végleges határozatot egy későbbi értekezleten hoznak. Elhatározták azt is, hogy a líkörgyárosok szindikátusának tevékenységét fokozzák, azt egész Erdélyre kiterjesztik és gondoskodnak a szindikátus megfelelő bucuresti képviselőtéről.

A Lufthansa egy repülőgépe megmentette egy süllyedő hajó legénységét. (V. V.) A Lufthansa „Damay v. Röh” nevű postarepülőgépe, a múlt napokban Bathurstból elindult, hogy Németországba visszatérjen. Utközben egy süllyedő halászbárkát látott. Rádió-úton összeköttetést szerzett a Gambia folyó torkolatában horgonyzó légitrepülő-anyaahajóval, az „Osmark”-kal, amely azonnal elindult a szerencsétlenség helyére, ahol a Dakarból (Nyugatindia), származó halászbárka legénységét az utolsó pillanatban sikerült a hullámokból kimenteni.

Románia múlt évi gabonatermése a legnagyobb háboru utáni mezőgazdasági eredmény volt. Bucuresti. Saját tud. A földművelésügyi miniszterium adatai szerint ebben az évben Romániában 12.600.000 vagon buza, tengeri, zab, rozs és árpa termelt. Ez egyike a háboru utáni legnagyobb mezőgazdasági eredményeknek. Csak buza 495.000 vagon termelt ebben az évben, több, mint 20 millióárd lei értékben. E termés egy negyedrészt kivitelre szánták, legalább ötmilliárd lei értékben.

BEKÜLDÖTT HIREK

Kulturrelőadás a brassói katolikus ifjúság számára

Brassó. Saját tud. Amióta az itteni Katolikus Kör ideiglenesen beszűntette működését, azóta a brassói katolikus társadalom nagyon nélkülözi a katolikus tárgyú kulturrelőadásokat. Igazán szerencsés gondolat volt az egyházközség kebelében tömörülő ifjúsági részéről ezeket a kulturrelőadásokat folytatni. Az első ilyen előadást Dániel Antal tartotta „Katolikus magatartás” címen. Bevezetésében az előadó a kereszténység és a magyar szellemiség elválaszthatatlan összefonódását ismertette. Majd a keresztény magyarság társadalmi megújulásának szükségességét hangsúlyozta a két nagy eszaki pápa: XIII. Leó és XI. Pius híres „Rerum Novarum” és „Quadragesimo Anno” enciklikái alapján.

— A világnak és történelmének, — mondotta többek között az előadó — de magának az embernek is lényegbevágó kettőssége, a keresztény ember számára azt a követelést tartalmazza, hogy törekedjék az evangéliumi igazságok megvalósítására. Saját személyes életében teljesen és tökéletesen, magában a világban pedig, az egyes korok konkrét történelmi eszménye szerint, viszonlagosan. Ma már csak annak hisznek, aki mindazt amit mond, hirdeti vagy helyesnek tart, meg is teszi, aki elvekkért hajlandó áldozatot hozni, aki ezek miatt nem lusta kényelmelenséget vállalni és nem gyáva népszerűtlenné válni. Ma egész emberekre van szükség és sokkal többre bicsköljük még ezt a középszerűt is, ha az puritán vagy ocelekvő ember, mint azt a szellemi nagyegót, akinek életében az elmélet és gyakorlat mérészen elkülönül egymástól!

A színvonalas előadást nagy érdeklődéssel hallgatta a szépszámu közönség és lelkes tapssal jutalmazta mind Dániel Antalt, mind Sükösdi Bélát és Balázs Gyulát, akik bevezető, illetőleg befejező szavaikkal emelték az előadás sikerét. A köszönet azonban a brassói katolikus ifjúságot illeti, amely ezt a kulturrelőadást megrendezte és folytatni akarja.

Az újságírószervezet szatmári csoportja működő előadást rendez. Szatmár. Saját tud. A kisebbségi újságírók egyesületének szatmári csoportja január 15-én, vasárnap este a városi színházban működő előadást rendez. Bemutatásra kerül Hunyadi Sándor „Bors István” című, nagy sikert aratott színműve. Az előadás bevételéből a szervezet segélyalapját teremtik meg.

A brassói Római Katolikus Nőegyesület az idei farsangi táncestélyét január 21-én tartja a Redoute összes termeiben. Az előkészületek már nagyban folynak és minden jel arra mutat, hogy ez a bál kiemelkedő mulatsága lesz az idei far-

KÖZGAZDASÁG

Ujabb intézkedések a forgalmi adó ellenőrzéséről

Bucurestiből jelentik: A pénzügyminisztérium körrendeletét intézett a pénzügyigazgatóságokhoz, amelyeket utasított, hogy az ellenőrök a gyáraknál történő ellenőrzések során ne csak a fogyasztási illeteket, hanem a forgalmi és a fényüzési adót is ellenőrizzék. Így ellenőrizniük kell a következőket:

Vajjon a gyárból kivitt árumennyiségeket bevezették-e a forgalmi adókönyvbe is. A gyárban előállított és onnan kivitt termékek után kifizették a következő hónap tizedikéig a forgalmi adót. Nem fizetés esetén erről haladék-

talantul értesíteni kell a megállapítási pénzügyigazgatóságokat a megterhelés végrehajtása végett.

A technikai ellenőröket csak azoknál a gyáraknál lehet a forgalmi adó ellenőrzésére felhasználni, amelyekhez mindegyikük be van osztva.

Ellenőrizni kell, hogy a nyersanyagok vételéről szóló összes számlákat bevezették-e a speciális regiszterbe. Az ellenőrzésről igazolást kell rávezetni a könyvekre, valamint a számlákra is.

Svájc védekezik a tőkebeözönlés ellen

Ideges és kedvetlen a svájci tőzsde. — Előretör a svájci vegyipar

Zürich, január hó.

A külpolitika és a nemzetközi valuták hullámzása idején is változatlanul megteltek a svájci luxushelyek idegenekkel, sportolókkal, svájci városi emberekkel, akik a karácsonyt és a Szilvesztert a svájci sporthelyeken vagy luxushelyeken akarták eltölteni. Sankt Moritzban, vagy Pontresinában éppen olyan hangulat volt Szilveszterkor, mint Bazelben, vagy Zürichben, ahol ugyan tizenöt svájci frankos karácsonyi és szilveszteri vacsoraárakat kértek a magaszállodák, de még ilyen ár mellett sem maradt üresen a zürichi híres Dolder-szálló, avagy a bázeli „Három király” szálloda, nem is szólva az 1800 méter magasságban fekvő Sulzretáról, amely tele volt világhírességekkel, diplomataikkal, sportemberekkel.

A sanktmoritz tavon nemsokára megindulnak a nemzetközi korcsolya- és hokiversenyek, azután lezajlanak a lóversenyek, amelyre az elmúlt esztendőben magyar lovakat is neveztek be.

Idén elsősorban a nehézvalutájú és szabadforgalmú államok vendégei telítették meg a svájci firdőhelyeket. Az árak aránylag olcsók és a szállodák mindenütt sokfajta szórakozásról gondoskodnak, hogy a közönség, amely nem sportol, szintén megfelelő szórakozást találjon. Sok magyar cigányzenekar és zenész szerepel a svájci szállodák halljában és zürichi, bázeli kávéházakban. Az egyik zürichi filmszínház, amely Herczeg Ferenc filmesített darabját a „Kék róka”-t adja elő, húsz tagból álló rajkózenekart léptet fel a műsor előtt nagy sikerrel. Ugyancsak Zürichben vendégszerepel ezidőszerint Fleisch Ella és Kovács Dezső, mindkettő magyar származású operaénekes, itt lépett fel felgyógyulása után először Tauber Richárd a „Varázsfülvöl”-ban és Bassermann egy Ibsen-darabban.

Mialatt a svájci sporthelyeken és szállókban víg élet folyik,

a bankokban lázasan dolgoznak,

mert a nemzetközi pénzügyvilágban majdnem mindig legelsőnek a svájci bankok publikálják mérlegüket.

Persze, hogy ezek a mérlegek elérik-e majd az eddigi svájci pénzügyi zárszámadások kedvező szintjét, nagyon kérdéses. Svájc egész pénzügyi és pénzügyi tevékenysége a lefolyt esztendőben a szeszélyesség és változatosság jegyében állott. Az európai pénzügyi nyugtalansága és idegessége nagymértékben kihatással volt a svájci pénzügyre is, amely időnként teljes mértékben átvette ezt az idegességet. Az egész év folyamán

rendkívül nagy volt a külföldi tőkebeáramlás,

mely időnként oly mértékűt öltött, hogy a svájci pénzügyintézetek a betétkamatok állandó csökkenésével vagy beszüntetésével védekeztek a tőkebeözönlés ellen.

A nagymennyiségű külföldi tőke ugyanúgy a svájci vállalkozói kedv mai arányai és Svájc egyéb pénzügyi konstellációi mellett úgyszólván teljesen használhatatlan és gyümölcsötlen. Ezzel magyarázható, hogy a svájci bankok emissziós tevékenysége az év folyamán rendkívül nagy mértékben csökkent. A svájci bankok által kibocsátott kölcsönök összege 1938 december 15-ig mindössze 196 millió frankot tett ki, míg 1937 ugyanezen időszakig 469 millió frank értékű kölcsönt emittáltak a svájci intézetek.

A svájci értéktőzsdék kedvetlensége teljes mértékben lépést tartott a pénzpiac idegességével

A zürichi tőzsde értékpapírforgalma 1937-hez viszonyítva kerekén 100 millió frankkal csökkent és a bázeli tőzsde értékpapírforgalmának visszaesése is eléri a 25–30 millió frankot. A pénzügyi körök számára rendkívüli eselődást jelentett a tőzsdéi üzletnek ez a fokozatos visszaesése, amely egyébként november és december hónapban érte el kulminációs pontját.

A lehangolt svájci pénzpiac borús képe mellett kedvderítően hat a svájci iparnak, különösen a vegyészeti iparnak állandó nagymértetű előretörése. Ipari téren a legkevesebb sem torpant meg a vállalkozói kedv és a svájci iparvállalatok tudatában vannak annak is, hogy a változott és még Svájc számára is megnehezült viszonyok milyen kötelezettségeket rónak rájuk. Az iparvállalatok hatalmas építkezéseikkel csaknem teljesen kárpótolják az építőipart és ezen keresztül az egész svájci gazdasági életet az állami közmunkák terén beállott stagnációért. Különösen hatalmas méreteket öltenek azok az építkezések, amelyeket a legnagyobb svájci vegyészeti konzern, a bázeli Gesellschaft für Chemische Industrie (CIBA), még 1937-ben indított meg, az elmúlt év egész tartama alatt folytatott és amelyek még ma is a munkások ezreinek biztosítanak foglalkoztatást.

Svájc az elektromosság hazája.

A napokban jelent meg egy rendkívül érdekes statisztika, amely szám adatokkal bizonyítja, hogy a svájciak fogyasztják a legtöbb elektromos áramot. Egy-egy svájci állampolgár évenkénti elektromos áramfogyasztása 1643 kilowattóra és Svájc minden egyes négyzetkilométernyi területére évenként 167.000 kilowattórát kitevő elektromos áramfogyasztás esik. A statisztika szerint ezzel Svájc a rekordot tartja.

Kétszáz vagon lehet naponta küldeni Constantinába. Bucurestiből jelentik: A CFR rendelet adott ki, ennek értelmében naponta kétszáz vagont lehetne küldeni a constantinai sziloszok részére. A gabonakereskedők ily körülmények között az eladott mennyiségek túlnyomó részét nem tudják leszállítani. Ez az oka annak, hogy a Constantinába irányuló búza ára 400 lei körül mozog, míg a helyi fogyasztás céljaira a búzat 380 leiel vásárolják.

A részvénytársaságok adófizetési kötelezettsége megalakulásuk napjától kezdődik

A központi adóügyi bizottság elvi jelentőségű határozata

Kolozsvár. Saját tud. Több ellentétes döntés merült fel arra nézve, hogy a megalakított, de nem működő részvénytársaságok kötelesek-e a megállapított minimális adót fizetni vagy sem? A központi adóügyi bizottság a napokban tárgyalta ezt a kérdést és a következő határozatot hozta:

Általában véve feltételezhető, hogy egy részvénytársaság megalakulása egybe esik működésének megkezdésével is. Másrészt az érvényben lévő adótörvények értelmében a részvénytársaságok adófizetési kötelezettsége akkor is fennáll, ha a vállalat működését szünetelteti, vagy pedig veszteséges mérleget mutat ki. A fentiek szerint tehát az ujonnan alakult részvénytársaságok adófizetési kötelezettsége a megalakulás napjától kezdődik, tekintet nélkül arra, hogy mikor kezdik meg tényleges működésüket.

Céhbe tömörülnek a háztulajdonosok is?

Kolozsvár. Saját tud. Mint ismeretes, az új alkotmánytörvény új alapokra helyezi a parlament összetételét és az eddigi politikai pártok kiküldöttjei helyett a szakmai céhek képviselőiből állítja össze az országgyűlést. A törvényrendelet értelmében országgyűlést megalakultak a céhek is és a közeljövőben már jelölni is fogják képviselőiket. A háztulajdonosok fővárosi és vidéki szervezetei is foglalkoznak ezzel a gondolattal, hogy szintén céhhé alakuljanak át és így képviseltessék érdekeiket a megalakítandó törvényhozó testületben. Ebből a célból a kolozsvári háztulajdonosok érdekképviselete a közelebből megtartandó közgyűlésen fog dönteni, hogy fenntartja-e továbbra is a szintén jogiszemélyiséggel bíró egyesületet, vagy a szakmai céhek mintájára szintén át fog alakulni?

A megalakulásnak azonban lesz egy igen nehéz pontja: a céh-törvényvel kapcsolatban kiadott utasítás nem tűnteti fel foglalkozásként a háztulajdonosi minőséget és így újabb kiegészítő kormányrendeletre lenne szükség, hogy a háztulajdonosságot hivatásnak, illetve foglalkozásnak minősítsék.

A SZÖVETKEZETEK REGISZTEREI MENTESEK A BÉLYEGILLETEK ALÓL. Bucuresti. Saját tud. A pénzügyminiszter intézkedett, hogy az adóközegek ne követeljék a szövetszervezetek regisztereinek bélyegilletékekkel való ellátását, mert ezek az érvényben levő törvényes intézkedések értelmében mentesek a bélyegilleték alól.

Aprehizetésesek

Lakás

szavanként 3 lei

Keresek

kettő kétszobás, komfortos lakás február 1-re. Cimeket a kiadóba

Kiadó

különbejárattal hutorozott szoba, fürdőszobával 1 vagy 2 személynek, esetleg teljes ellátással is. Nagyvárad, Str. Averescu No. 37.

Adás-vétel

szavanként 3 lei

Eladó

női télikabát és más ruhanemű Nagyvárad, Str. Scoalei 10

Singer varrógép,

keveset használt eladó. Ugyanott 1 és 2 szobás lakás kiadó. Nagyvárad Str. Codrilor 11.

Megvételre

keresek jó állapotban lévő modernebb ebédőt vagy kombinált szobát. Cimeket a kiadóba kérek.

Vajat

nagy tételben állandóan átveszek: Alexandru Weiss, Bucuresti, Str. Nicolae Bălcescu 43.

Allást keres

szavanként 1 lei

Házvezetőnőnek menne plébániára is, Révészné, Nagyvárad, Str. Vasile Conta 22.

LEGUJABB

A francia kormány felhatalmazta Angliát az Olaszországgal való közvetítésre

A területátengedéssel nem járó olasz követelményeket Franciaország hajlandó teljesíteni

Párizsból jelentik: Minden jel arra mutat, hogy a francia kormány Olaszország iránt már hajlandó engedményekre és nem zárkózik el teljesen az olasz követelések elől. Francia hivatalos körök eddig a leghatározottabb formában visszautasították az engedmény gondolatát. Most a jelek szerint Chamberlain és Halifax párizsi megbeszélése után alakult ki az a hangulat, hogy a francia kormány egyenesen felhatalmazta Angliát az Olaszországgal való közvetítésre. E felhatalmazás alapján Chamberlain ismerteti a francia álláspontot Rómában és azt igyekszik közközzé tenni, hogy Mussolini közvetlenül ismeresse követeléseit a francia kormánnyal.

A francia kormány, jól értesült körök szerint a következő engedményekre hajlandó:

Először hozzájárul a Szezi-csatorna igazgatóságának olaszokkal való kiegészítéséhez, másodsor hajlandó a Laval-Mussolini egyezményt továbbmenőleg kibővíteni a tuniszi olaszoknak adandó engedményekkel, harmadszor a dsibuti vasút átengedéséről is bizonyos formában szó lehet.

A lapok értesülése szerint Chamberlain közölte Mussolinival, hogy ha az olasz sajtó beszünteti a Franciaország elleni támadásokat és az olasz kormány hivatalosan is közli követeléseit Franciaországgal, oda fog hatni, hogy a francia kormány ezeket a követeléseket beható vizsgálat tárgyává tegye. Általános vélemény szerint a területátengedéssel nem járó olasz követelések teljesülni fognak.

NÉMETORSZÁG MAGATARTÁSA AZ OLASZ-FRANCIA VISZÁLYBAN. FEGYVERES SEGÍTSÉGET NYUJT, HA HARMADIK HATALOM IS BELEAVATKOZNEK.

Londonból jelentik: A „Daily Express” diplomáciai levelezőjének értesülése szerint Hitler közölte Mussolinival, hogy abban az eset-

ben, ha Olaszország és Franciaország között a vizsály fegyveres beavatkozásig fajulna, Németország jóindulatú, de fegyveres semlegességet fog tanúsítani. Németország így mindaddig marad semleges, amíg más nemzet nem avatkozik bele a két ország viszályába, vagy pedig a háború nem fejlődik a demokrácia és totális állameszme összeütközésévé. Németország abban az esetben is hathatós katonai segítséget ígér Olaszországnak, ha Anglia a franciákat segítené, vagy pedig a küzdelem Olaszország vereségével fenyegetne.

Hitler azonban egyidejűleg arra is figyelmeztette az olasz kormányt, hogy megfelelő mérsékletet tanúsítson követeléseit érvényesítésében, mert szerinte megvan a lehetőség arra, hogy azokat békés tárgyalások útján is el lehet érni.

Hitlernek ez az ígérete megfelel annak a magatartásnak, melyet Olaszország a cseh események során múlt év szeptemberében Németország iránt tanúsított.

LENGYELORSZÁG NEM TÁMOGATJA FRANCIAORSZÁGOT.

Párizsból jelentik: Általános feltűnést keltett Bonnet külügyminiszternek egy nyilatkozata, melyben a lengyelek magatartásáról beszélt. Bonnet a következőket mondta:

— Lengyelország elhagyott bennünket...

Ezzel kapcsolatban a párizsi sajtó azt az értesülést közli, hogy Beck lengyel külügyminiszternek a berlini látogatásán kötött megállapodása értelmében két héten belül nyilatkoznia kell, hogy milyen magatartást akar tanúsítani az olasz ügyben. A lapok valószínűnek tartják, hogy Beck kijelenti, hogy nem támogatja Franciaországot az olaszok ellen.

A cseh-magyar határnyugtalanság fejleményei

A budapesti cseh követ tárgyalása a magyar külügyminisztériumban. A helyettes külügyminiszter kijelentette, hogy újabb támadás esetén a magyar hadsereg a támadókat cseh területen is üldözni fogja

Budapestről jelentik: A szerda reggeli lapok beszámolnak arról, hogy a csehszlovák követ látogatást tett Wörnle Jánosnál, a magyar külügyminiszter állandó helyettesénél, aki előtt ismertette kormányának álláspontját a munkácsi támadás ügyében.

Wörnle meghatalmazott miniszter megállapította, hogy mivel mindig sorkatonaság intézi a magyar határ elleni támadásokat, ezért ebből a tényből szándékosságra lehet következtetni, aminek az a célja, hogy csehszlovák részről a határmenti lakosságot nyugtalanítsák. Együttal kilátásba helyezte azt is, hogy ha a jövőben ismét olyan fegyveres támadás fordul elő, melynek során csehszlovák csapatok megint átlépik a magyar határt, a magyar hadsereg nemcsak a támadást veri vissza, hanem akár csehszlovák területen is, mindaddig üldözi a támadókat, amíg meg nem semmisíti azokat. A cseh követnek arra a kérdésre, hogy mit kell tehát tennie a prágai kormánynak, Wörnle meghatalmazott miniszter a következő három feltételt szabta:

1. Elsősorban teremtsen rendet a saját országában.

2. Jelentse ki készségét az anyagi és erkölcsi károk megtérítésére.

3. Vonja felelősségre a bűnösöket és ezt a tényt hozza a magyar kormány tudomására.

Budapesti jelentés alapján itt említjük meg azt is, hogy a budapesti Frontharcos Szövetség épületében öt század frontharcos áll teljesen készenlétben, akik abban a pillanatban elindulnak a magyar határra, mihelyt újabb támadás történik.

LENGYEL MEGÁLLAPÍTÁS A HATÁRNYUGTALANSÁG OKAIRÓL.

Varsóból jelentik: A lengyel sajtó a csehszlovákiai részről történő magyar és lengyel-ellenes támadásokkal kapcsolatban megállapítja, hogy az ellenséges akció hátterében Prága áll. Prágai körökből azért uszítják a szlovákokat, ruténeket és ukránokat a magyarok és lengyelek ellen, mert így akarják a szlovákiai és ruszinszkói önkormányzat területén a nyugtalanságot állandósítani s e nyugtalanság címen a cseh hadsereget az illető területeken ott tartani. Ilyenformán kívánják azt is elérni, hogy a szlovák és ruszin önkormányzat kifejlődését megátalják

UJABB UKRÁN SZABADCSAPATOK ÉRKEZTEK A CSEH-SZLOVÁK HATÁRRA.

Ungvárról jelentik: Megbízható értesülések szerint újabb ukrán szabadcsapat jellegű erősítések érkeztek a csehszlovák határra. A polgári ruhába öltözött, de teljesen felfegyverzett egyének 30 tehérgépkocsin érkeztek meg és nem messze a határtól szálltak le a gépkocsikból. Egyik részük a Radvanc melletti erdőben tünt el, másik részük pedig Domonya község felé vette útját.

Erős ellenzéki csoportosulás a magyar parlamentben

Budapestről jelentik: A Nemzeti Egységpártból kilépett képviselők, néhány felsőházi tag és több pártmunkivüli képviselő, valamint Bethlen István gróf és Eckhardt Tibor kedden este közös vacsorán szögezte le álláspontját a jelenlegi politikai helyzetben. A vacsora első szónoka Keleni Kornél, az Országos Testnevelési Tanács elnöke volt, aki hangoztatta, hogy elvárásaival együtt helyesli ugyan Imrédy miniszterelnök törekvéseit, de arra akar feleletet kapni: milyen úton, ki után és hová vezet a nemzetet?

Bethlen István csatlakozott az elmondottakhoz és hangsúlyozta, hogy az ország függetlenségét mindenkivel szemben és minden körülmények közt fent kell tartani. Meggyőződése, hogy az olasz-magyar barátság nem kötelez a magyarországi belső politikai rendszer megváltoztatására. (Itt Bethlen a Popolo d'Italia egyik cikkére célt, mely Magyarországon az egypárti rendszer lehetőségével foglalkozott.) — Ezután Eckhardt szólalt fel, aki tiltakozott az ellen, hogy a nagyhatalmak beleszóljának Magyarország belső ügyeibe. A vacsorán még Bornemissa Géza volt kereskedelmi miniszter és Friedrich István keresztyénpárti politikus is beszélt.

A vacsora nyomán magyar politikai körökben arra következtetnek, hogy a parlament csütörtöki megnyitása után új erős ellenzéki csoport fog kialakulni, amely programjával a függetlenségi gondolatot tüzi ki.

Kibékül a spanyol királyi pár

Visszaállítják a spanyol királyságot — A spanyol kérdés elintézése a római tárgyalásokon — A köztársaságiak hajlandók a feltétel nélküli fegyverszünetre

Londonból jelentik: Az angol sajtó értesülése szerint Alfonz volt spanyol király kibékül feleségével. A békülésnek nagy jelentőséget tulajdonítanak. Angol körök értesülése szerint ugyanis szó lehet arról, hogy Franco tábornok győzelme esetén visszaállítják a királyságot Spanyolországban. Ebben az esetben a királyi pár fia, Don Juan herceg lesz a spanyol trón legbiztosabb várományosa.

Londonból jelentik: A Daily Telegraph diplomáciai tudósítója Chamberlain és Halifax kíséretével együtt utazott Rómába. Lapjával azt közli, hogy az angol és francia kormányférfiak tanácskozása alkalmával a spanyol kérdésben is döntés történt. Chamberlain kijelentette, hogy erélyes lépést tesz a spanyol küzdőfelek közötti fegyverszünet megkötése érdekében. Bejelentette, hogy biztos tudomása szerint a köztársasági kormány már feltételek nélkül hajlandó elfogadni a fegyverszünetet, míg a nemzetiek a római megbeszélésektől teszik függővé végleges állásfoglalásukat.

A FRANCIA KORMÁNY EMBERBARÁTI SEGÍTSÉGGÉNT 45 EZER TONNA LISZTET KÜLD A KÖZTARSASÁGIÁKNAK

Párizsból jelentik: A francia kormány Bonnet külügyminiszter kezdeményezésére elhatározta, hogy 45 ezer tonna lisztet küld a köztársasági spanyol kormánynak. Francia kormánykörökben hangsúlyozzák, hogy ez a lépés nem áll ellentétben a semlegességi elvvel, hanem csupán emberbaráti gesztus a spanyol nép iránt. A kormány azt is szükségesnek tartja hangoztatni, hogy a spanyol köztársaságiak 38 millió frankot fognak fizetni a szállítmányért.

Készült a Szent László-nyomda Rt. körforgógépén Nagyvárad, Károly király-ut 5. szám.

CENZURAT